

NATIONALPARK SKJOLDUNGERNES LAND, ROSKILDE KOMMUNE, LEJRE KOMMUNE &
FREDERIKSSUND KOMMUNE

YNGLENDE FUGLE I ROSKILDE FJORD 2025

NATUROVERVÅGNING

Dato: 2026-01-08

Knopsvane på Jyllinge Holme, maj 2025

Projektnavn: Overvågning af ynglefugle i Roskilde Fjord 2025

WSP projekt nr.: 22007167, 22007168, 22007169, 22007635

Projektleder: Erik Mandrup Jacobsen

Udarbejdet af: Erik Mandrup Jacobsen

Kvalitetssikret af: Mikkel Friborg Mortensen

Godkendt af: Lea Bjerre Schmidt

INDHOLD

1	SAMMENFATNING	5
2	INDLEDNING	6
3	ROSKILDE FJORD	7
3.1	DE BESØGTE LOKALITETER	8
4	METODE.....	25
4.1	LOGBOG	28
5	RESULTATER	30
5.1	YNGLEFUGLEBESTANDENE.....	30
5.2	FOKUSARTER	41
5.2.1	Knopsvane.....	41
5.2.2	Ederfugl	42
5.2.3	Klyde.....	43
5.2.4	Sølvmåge.....	45
5.2.5	Stormmåge.....	46
5.2.6	Hættemåge	47
5.2.7	Fjordterne	48
5.2.8	Havterne	49
5.2.9	Rovterne.....	50
5.2.10	Andre arter 2025	51
5.3	BREDVIG SØ OG KLYDESØEN.....	58
5.4	FUGLEBESKYTTELSESOMRÅDET	61
5.5	IKKE-YNGLENDE ARTER	62
6	LANGTIDSUDVIKLING	65
7	TILTAG TIL GAVN FOR FUGLENE	68
8	REFERENCER	71

Bilag 1: Bestandsudvikling (ynglepar) 1978-2025 på øer og holme.

Bilag 2: Bestandsudvikling (ynglepar) ved Selsø Sø 1970-2025.

1 SAMMENFATNING

Roskilde Fjord er et af Danmarks vigtigste naturområder. Fjorden er yngle- og rastepuds for en lang række arter af vandfugle, hvoraf flere er fåtallige ynglefugle i Danmark. Fjorden er af samme grund vildtreservat og er desuden udpeget som internationalt beskyttet Natura 2000-område. Denne rapport om fjordens ynglende fugle er blevet til på baggrund af et samarbejde mellem Nationalpark Skjoldungernes Land, Roskilde, Frederikssund og Lejre kommuner.

Set over hele overvågningsperioden 1978-2025 er der sket en stor nedgang i det samlede antal ynglende fugle i fjorden, hvilket især skyldes en meget stor tilbagegang hos enkelte tidligere meget talrige arter. Bl.a. er hættemågebestanden reduceret fra mere end 15.000 ynglepar i midten af 1980'erne til nogle få hundrede ynglepar i 2020'erne. Også nedgange i bestandene af stormmåge, knopsvane, klyde samt hav- og fjordterne bidrager til den langsigtede nedgang. Vigtigste undtagelse fra det generelle indtryk af bestandstilbagegange er ederfugl og sølvmåge, der begge har udvist markant langsigtet fremgang set over hele perioden. Set alene over de seneste 10 år udviser fjordterne, havterne og klyde dog fremgange i bestandene, mens bestanden af knopsvane er stabil, og havterne udviser en svag fremgang.

Fra 2024-2025 kan følgende resultater fremhæves: 1) stor fremgang for knopsvane og hættemåge, tilbagegang for ederfugl, stormmåge og sølvmåge samt en mindre samlet fremgang for hav- og fjordterne. Sidstnævnte dækker over henholdsvis en stor fremgang for fjordterne og tilbagegang for havterne. Alle ynglepar af hættemåge blev i 2025 fundet på Eskilsø, hvor ynglesuccesen var særdeles høj. Klyde, vibe, strandskade, stor præstekrave og rødben havde et "normalt godt år", også i 2025 med langt de fleste ynglepar på Eskilsø.

Igen i 2025 havde fjordens sølvmåger en meget ringe ynglesucces overalt. Desuden kan fra 2025 nævnes ynglende rovterne på Eskilsø og blåhals ved Bredvig Sø. En samlet oversigt over bestandsstørrelsen af udvalgte fuglearter i Roskilde Fjord i 2016-2025 er givet Tabel 1-1.

Tabel 1-1: Ynglepar af udvalgte arter i Roskilde Fjord 2016-2025 (minus Selsø Sø og Bredvig Sø).

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Knopsvane	126	115	163	129	164	111	138	216	158	180
Ederfugl	652	778	1.167	823	876	812	645	1.185	879	688
Strandskade	84	70	83	74	70	94	79	83	92	91
Vibe	22	13	18	35	63	51	39	45	49	45
Stor præstekrave	0	0	4	4	12	14	5	9	13	13
Rødben	11	8	14	28	41	36	42	51	42	37
Klyde	34	71	62	94	100	91	69	74	107	110
Sølvmåge	1.505	1.710	1.852	1.766	1.914	1.930	2.031	1.081	1.344	1.050
Stormmåge	458	334	288	355	324	207	259	178	274	165
Hættemåge	298	260	90	247	116	110	140	425	125	315
Fjordterne	26	31	31	41	8	35	32	48	57	98
Havterne	40	28	71	43	13	33	23	61	66	31
Ynglepar i alt	3.540	3.764	4.253	4.016	4.006	3.807	3.700	3.702	3.414	3.044

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Side 5 af 82

2 INDLEDNING

Denne rapport om ynglende fugle i Roskilde Fjord er blevet til på baggrund af et samarbejde mellem Nationalpark Skjoldungernes Land, Roskilde, Frederikssund og Lejre kommuner.

Roskilde Fjord er et af Danmarks vigtigste naturområder. Fjorden er yngle- og rasteplass for en lang række arter af vandfugle, hvoraf flere er fåtallige ynglefugle i Danmark. Fjorden er af samme grund vildtreservat og er desuden udpeget som internationalt beskyttet Natura 2000-område.

Fugletællingerne, som sammenfattes i denne rapport, er en videreførelse af et arbejde, der har stået på gennem flere årtier og har involveret mange forskellige aktører.

I perioden 1978-1981 blev tællingerne gennemført i regi af Fredningsstyrelsen, i 1982-1989 varetog Hovedstadsrådet tællingerne, og i de efterfølgende år (1990-2006) gennemførtes naturovervågningen i regi af Roskilde Amt og enkelte år Frederiksborg Amt. Med amternes nedlæggelse per 1. januar 2007 overtog kommunerne ansvaret for en række naturforvaltningsopgaver, og de efterfølgende års undersøgelser blev gennemført i kommunalt regi (Jacobsen 2017, WSP 2024).

Siden 2018 har også Nationalpark Skjoldungernes Land medvirket i overvågningen og formidlingen af dens resultater. Nationalparken ligger ved Roskilde og Lejre og omfatter således hovedparten af det område, der indgår i overvågningsprogrammet.

Tællingerne i Roskilde Fjord har gennem årene tilvejebragt et solidt datagrundlag, som skiftende myndigheder har anvendt i bl.a. den daglige administration af Naturbeskyttelsesloven, forvaltning af Natura 2000-området m.m.

Der knytter sig desuden betydelige rekreative interesser til Roskilde Fjord, idet fjorden og dens omgivelser i vid udstrækning benyttes til forskellige former for sejlads, fiskeri m.m.

Tællingerne kan være med til at sikre en passende balance mellem "beskyttelse og benyttelse", når der planlægges eller træffes beslutninger om f.eks. byudvikling, rekreative interesser og fritidsaktiviteter rundt ved fjorden.

Som en del af projektet udarbejdes pressemeddelelser og nyhedsbreve om årets resultater. Der er desuden gennem årene gennemført et stort antal offentlige fugle- og naturture, foredrag og andre publikumsarrangementer på forskellige lokaliteter rundt om fjorden.

Årets feltarbejde på øer og holme i Roskilde Fjord er gennemført af Erik Mandrup Jacobsen og Flemming Pagh Jensen fra WSP Danmark A/S samt Erik Steen Jensen og naturvejleder Sam Christensen fra Nationalpark Skjoldungernes Land.

Tællingerne ved Selsø Sø og Bredvig Sø blev i 2025 foretaget af John og Ulla Munch Hansen, Frederikssund.

Steen Højmark-Jensen takkes for også i 2025 at stille sine fotos til rådighed for rapporten.

3 ROSKILDE FJORD

Roskilde Fjord er et typisk sjællandsk fjordlandskab med talrige snævre løb og små øer og holme. Fjorden opstod efter sidste istid, da havet steg markant og trængte ind over det bakkede morænelandskab og oversvømmede de lavest beliggende områder. Siden stenalderen har landet hævet sig med 2-3 meter, og fjordens udstrækning er derved blevet mindre.

Roskilde Fjord er næsten overalt meget lavvandet med vanddybder på mindre end 6 meter. Egentlig vade forekommer dog kun få steder som følge af det meget begrænsede tidevand i fjorden. Langs kysten findes strandenge og rørsumpe. I den lavvandede fjord ligger ca. 30 små øer og holme. Den største - Eskilsø - har bakket morænelandskab, mens de øvrige øer består af strandenge, sand- og stenrev.

Fjorden er raste- og fourageringsområde for et stort antal vandfugle. Antallet af fugle varierer efter årstid og vejrforhold. Området har international betydning for sangsvane, knopsvane, troldand, hvinand, stor skallesluger og blishøne. Herudover ses taffeland, pibeand og gråand hyppigt rastende i fjorden. I vinterhalvåret optræder troldand undertiden i flokke på mere end 20.000 fugle.

I og ved fjorden ruger også arter, som er fåtallige ynglefugle i Danmark. Efter 100 års fravær i Roskilde Fjord yngler havørnen nu igen med adskillige par ved Roskilde Fjord. Nogle år yngler også de på landsplan fåtallige ynglefugle sorthovedet måge og rovtterne i fjorden, sidstnævnte også i 2025.

Roskilde Fjord er en del af Natura 2000-område nr. 136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Natura 2000-området består af Habitatområde H199 og Fuglebeskyttelsesområde F107 (Jægerspris Nordskov) og Habitatområde 120 og Fuglebeskyttelsesområde F105 (Roskilde Fjord).

Fuglebeskyttelsesområde F105 omfatter, foruden selve fjorden og en del af de tilstødende strandenge, også Selsø Sø og den mod syd beliggende Kattinge Vig og Kattinge Sø. Ved en justering af de danske fuglebeskyttelsesområders grænser per 1/11 2018 blev Gundsømagle Sø i Roskilde Kommune en del af fuglebeskyttelsesområde F105 Roskilde Fjord.

Grundlaget for fuglebeskyttelsesområderne er Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU, hvilket bl.a. sker ved, at medlemslandene opretter fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne opdateres jævnligt for at leve op til direktivet og miljømålsloven, og Danmark er forpligtiget til at sætte arter og naturtyper på et områdes udpegningsgrundlag, hvis der er tale om væsentlige forekomster. Med hensyn til ynglefugle er Roskilde Fjord i dag udpeget for at beskytte rørdrum, havørn, rørhøg, klyde, sorthovedet måge, dværgterne, fjordterne, havterne og rødrygget tornskade. Desuden er fjorden udpeget af hensyn til trækfuglene knopsvane, sangsvane, grågås, knarand, skeand, krikand, troldand, hvinand, lille skallesluger, stor skallesluger, havørn og blishøne (Miljøstyrelsen 2023).

I 2024 blev udarbejdet en Natura 2000-handleplan for perioden 2022-2027. Planen skal sikre, at beskyttede arter og naturtyper i Natura 2000-området har en gunstig bevaringsstatus (Frederikssund, Roskilde, Lejre, Halsnæs Kommuner, Miljøstyrelsen 2024).

Miljøministeriet har med virkning fra 1. september 1995 desuden udlagt Roskilde Fjord og Store Kattinge Sø som vildtreservat. Reservatordningen indebærer bl.a., at der i en række "kerneområder" er forbud mod jagt og hurtig motorbådssejls. Selsø Sø og omgivende landarealer er udlagt til vildtreservat den 15. juni 1997. Her er der forbud mod jagt og anden færdsel, herunder sejls.

Af hensyn til rugende fugle blev øer og holme i fjorden fredet i 1985. Fredningen forbyder adgang i fuglenes yngletid fra 1. april til 15. juli. Reservatordningen udvider forbuddet til også at omfatte en 50 meter zone omkring en række øer.

3.1 De besøgte lokaliteter

I foråret 2025 blev der optalt ynglefugle på alle fjordens øer og holme samt området ved Selsø Sø og Bredvig Sø ved Skibby i Frederikssund Kommune. De besøgte lokaliteter vil i det følgende blive kortfattet beskrevet. For yderligere information om de enkelte øer og holme henvises til f.eks. Roskilde Fjord Portalen (Roskilde Fjord frederikssund1.dk), DOF-basen ([DOFbasen - af Dansk Ornitologisk Forening](#)) eller kommunernes og Nationalpark Skjoldungernes Lands hjemmesider. Figur 3-1 viser beliggenheden af de lokaliteter, der indgik i årets undersøgelse.

Øverst: Stenø S. og Kølholm. Maj 2025.

WSP Danmark A/S

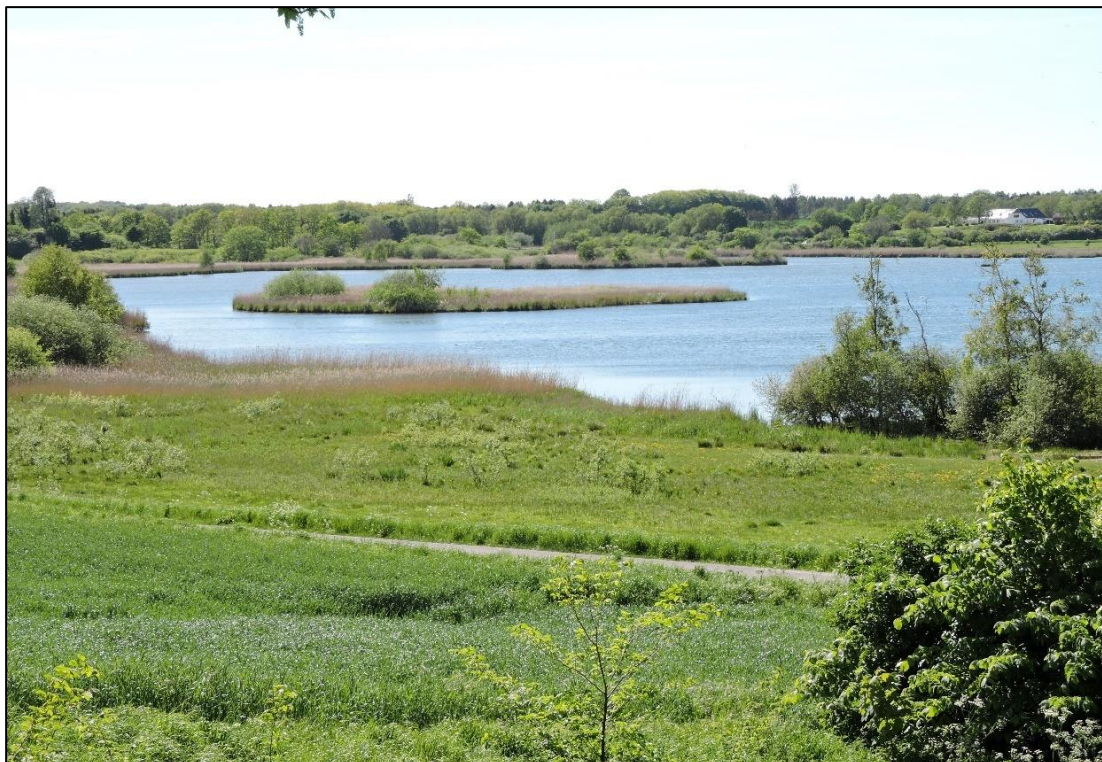
Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Det nu syv år gamle vådområde Bredvig Sø syd for Selsø Sø. Foto fra maj 2025. Foto Ulla Munch Hansen.

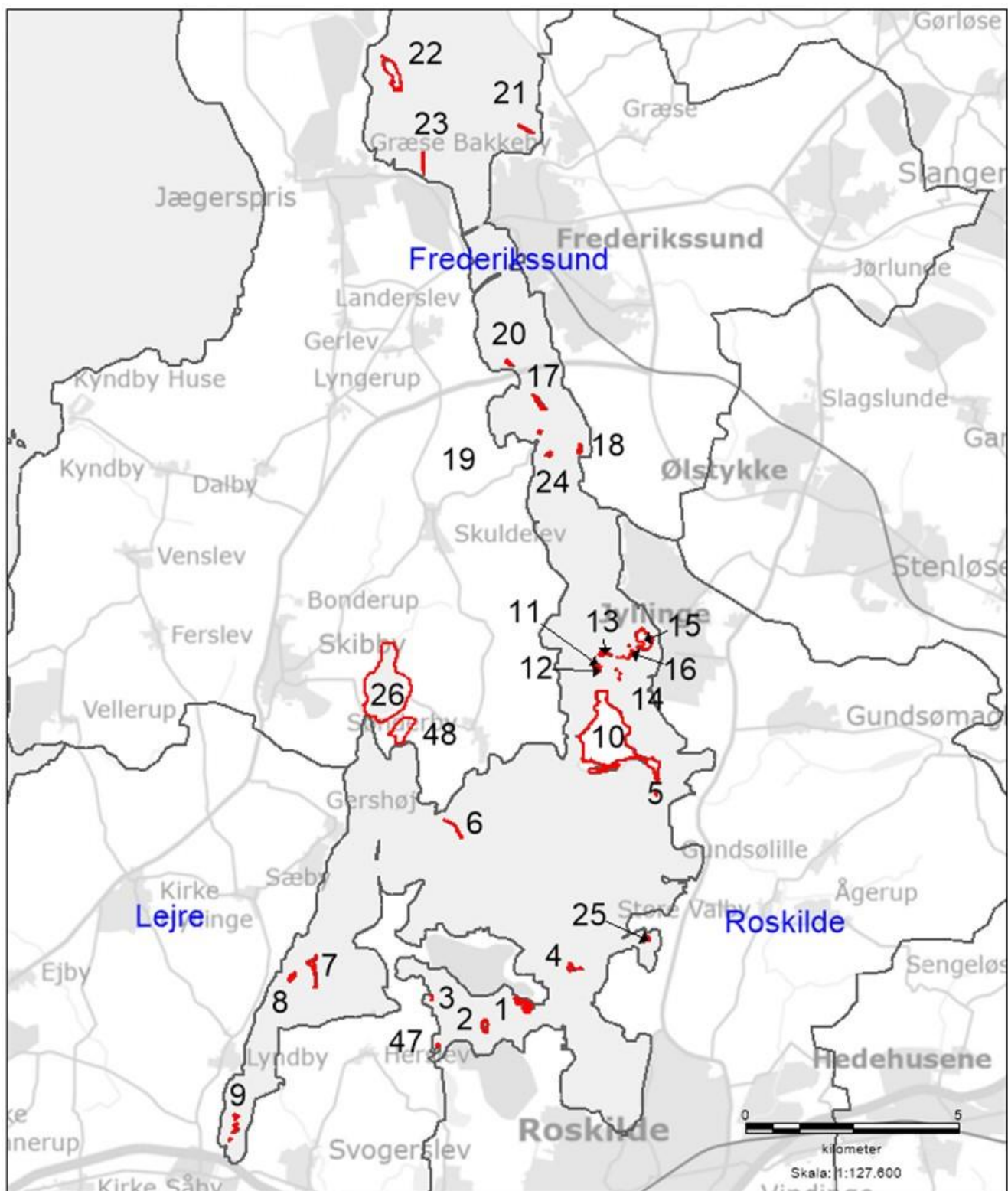
Udsigt fra syd over Selsø Sø. Foto fra maj 2024. Foto Ulla Munch Hansen.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Figur 3-1: Besøgte lokaliteter i Roskilde Fjord 2025. Numrene henviser til gennemgangen i det følgende afsnit.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Lokalitet 01: Hesteholmene (Lejre Kommune)

Beskrivelse:

Hesteholme er en gruppe på tre holme på i alt ca. 3,4 ha med en samlet kystlinje på ca. 1.800 m. Holmene ligger syd for Bognæs i Kattinge Vigs munding. De tre holme er kun adskilt fra Askehoved på Bognæs af et smalt, lavvandet område, hvilket gør, at kreaturer og ræve jævnligt vandrer over på holmene. Vegetationen er domineret af strand-annelgræs, og på de højere beliggende områder af harrilenge. Holmene ligger lige ud for skarv- og fiskehejre-kolonien på Bognæs.

Lokalitet 02: Ringøen (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Ringøen er en lille ø i Kattinge Vig i Roskilde Kommune. Øen er beliggende midt i vigen mellem Boserup Skov og Bognæs. Øen består af en 1-2 meter høj og 10-50 meter bred, cirkelformet vold, som omslutter en mindre sø. Øen er på ca. 2,3 hektar, hvoraf søen udgør 1,3 ha. Kystlængden er på ca. 700 meter. Nordspidsen ender i et lille rev, mens der i øvrigt er ret dybt rundt om øen.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Lokalitet 03: Sivholm (Lejre Kommune)

Beskrivelse:

Sivholm er en mindre holm på ca. 0,2 ha og med en kystlængde på ca. 300 meter beliggende i bunden af Kattinge Vig, knap 100 meter fra land. Holmen er relativt flad, idet den på det højeste sted er knap en meter. Vegetationen er domineret af tagrør, der dækker hovedparten af øen. Øen bliver lejlighedsvis oversvømmet under højvande.

Lokalitet 04: Elleøre (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Elleøre ligger centralt i Roskilde Fjord, øst for Bognæs og nordvest for Veddelev i Roskilde Kommune. Den samlede kystlængde er ca. 880 meter, og øens samlede areal er ca. 1,5 hektar, hvoraf langt den overvejende del består af strandeng samt, mod øst, et langstrakt stenrev uden vegetation. Den vestlige del af øen består af en næsten cirkelformet 2-3 meter høj strandvold, der omslutter en lavning, som kun ligger lidt over vandoverfladen.

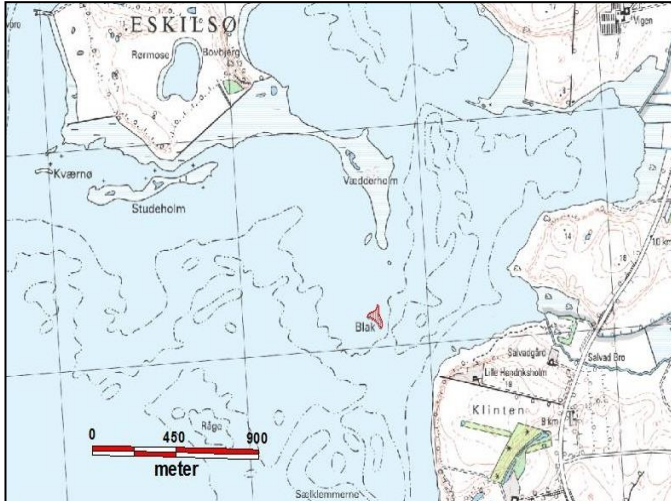
WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

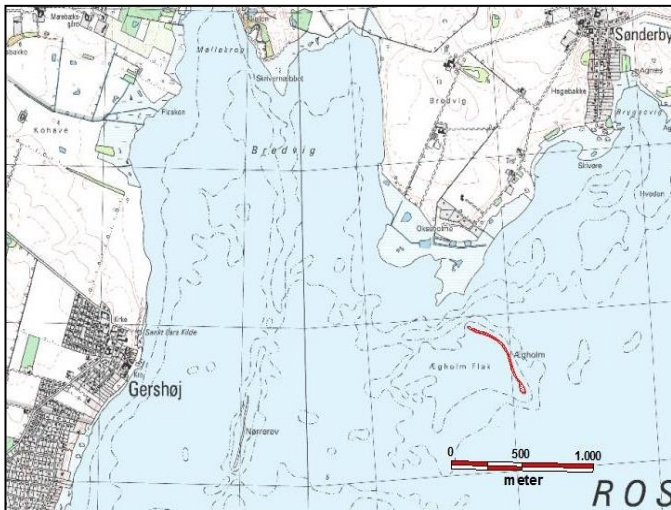
Lokalitet 05: Blak (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Blak er en lille stenø på blot 0,3 hektar syd for Eskilsø i Frederikssund Kommune. Blak ligger lige sydøst for Vædderholm, som er Eskilsøs lange sydøst tange. Det er en ganske lille holm, men alligevel har den nogle år haft et meget stort antal ynglefugle.

Lokalitet 06: Ægholm (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Ægholm er en lille holm (0,8 hektar) i den vestlige del af Roskilde Bredning, øst for Gershøj, i Frederikssund Kommune. Fra holmen strækker Ægholm Rev, som kun er synligt ved lavvande, sig mod nord næsten helt ind til strandene Okseholmene. Mellem revets nordende og Okseholmene findes en lille passage gennem revet. Vest for holmen og revet ligger den omkring 1 km² store Ægholm Flade med vanddybder under 1 meter, mens der på østsiden er dybt vand.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Lokalitet 07: Langholm Lejre (Lejre Kommune)

Beskrivelse:

Langholm i Lejre Kommune er en langstrakt holm med en længde på ca. 600 m, beliggende øst for Lyndby Strand i Lejre Vig. Holmen udgør ca. 2,2 ha, og har en kystlængde på ca. 1.760 meter. Den sydlige ende af holmen løber ud i et langt, smalt stenrev. Holmen er op til 2-3 meter høj og en mindre skrænt skræner op fra den smalle sandstrand mod et plateau på midten af øen. På plateauet er vegetationen domineret af overdrevsflora som rosen-katost og draphavre. En bestand af stor nælde breder sig langsomt på den centrale del af øen.

Lokalitet 08: Hyldeholm Lejre (Lejre Kommune)

Beskrivelse:

Hyldeholm ligger ca. 200 meter øst for Lyndby Strand i Lejre Vig. Holmen udgør ca. 1,6 ha og har en kystlængde på ca. 600 meter. Holmen er omgivet af en smal stenstrand og har en smal stigning til et højere liggende plateau på op til 3-4 meter over havet. Vegetationen er domineret af draphavre. Der er enkelte hyldebuske på øen.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

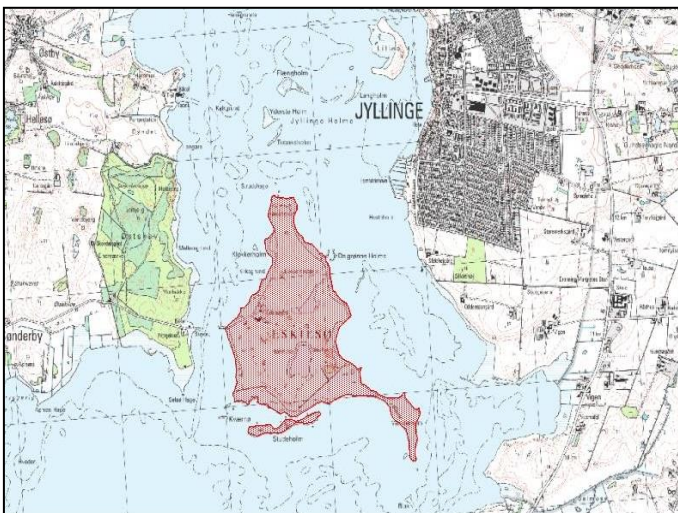
Lokalitet 09: Skovholmene (Lejre Kommune)

Beskrivelse:

Skovholmene består af fem mindre holme, der ligger i bunden af Borrevejle Vig, som er det inderste af Lejre Vig. Holmene har et samlet areal på ca. 1,1 ha og en kystlængde på ca. 1.100 meter. Holmene rager knap en meter op over vandet og har en smal sandbræmme langs kysten. Vegetationen er domineret af draphavre på midten og tagrør langs kanterne. På mindst en af øerne er der en stor bestand af kvan.

Lokalitet 10: Eskilsø (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Eskilsø er med sine ca. 128 hektar (ca. 140 ha inkl. de nærmeste småholme) den største af øerne i Roskilde Fjord. En litorinaskrænt adskiller øens høje morænelandskab fra de flade strandenge. Strandengene på sydkysten gennemskæres af losystemer, som ved lavvande danner vadeflader med rige fourageringsmuligheder for svømmeænder, gæs og vadefugle. På øen findes desuden et større vådområde, Rørmosen, samt enkelte søer (bl.a. Klydesøen) og udtørrede mergelgrave.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Lokalitet 11: Yderste Holm (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Yderste Holm er en mindre holm beliggende i Jyllinge Holme vest for Jyllinge By i det sydlige fjordløb af Roskilde Fjord. Jyllinge Holme danner en kæde af små øer, der strækker sig fra Lilleø ud for Jyllinge fiskerleje mod vest over Langholm J, Tobaksholm, Flængholm og, længst mod vest, Yderste Holm. Holmen er på ca. 0,8 hektar og har en kystlængde på ca. 480 meter. Vestsiden af holmen er en høj vold, hvor der bagved mod øst er et lavtliggende strandengsområde. Mod nord består kysten af en mindre bugt med en stenet forstrand.

Lokalitet 12: Tobaksholm (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Tobaksholm er en lille holm i Jyllinge Holme vest for Jyllinge By i det sydlige fjordløb af Roskilde Fjord (se ovenfor). Tobaksholm er på ca. 0,6 ha og har en kystlængde på ca. 480 meter. Den sydøstlige side af holmen er en vold, hvor der bagved mod nordvest er et smalt, lavtliggende strandengsområde.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Lokalitet 13: Flængholm (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Flængholm er en mindre holme beliggende i Jyllinge Holme vest for Jyllinge By i det sydlige fjordløb af Roskilde Fjord. Jyllinge Holme, som Flængholm er en del af, danner en kæde af små øer, der strækker sig fra Lilleø ud for Jyllinge fiskerleje mod vest over Langholm J, Tobaksholm, Flængholm og Yderste Holm længst mod vest. Flængholm er på ca. 1,2 ha og har en kystlængde på ca. 1.200 meter. Holmen består af en 1-2 meter høj ringformet strandvold, som omslutter en mindre sø.

Lokalitet 14: Våddragerholmene (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Våddragerholmene består af tre mindre holme vest for Jyllinge Lystbådehavn, beliggende mellem Eskilsø og Jyllinge Holme i det sydlige fjordløb af Roskilde Fjord. Det samlede areal er ca. 0,03 hektar, og kystlinjen omfatter ca. 55 meter. Der er tale om relativt flade holme, der på det højeste sted er knap 1 m over havet, omkranset af et stort areal med spredte sten. Øerne overskyldes ved højvande.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

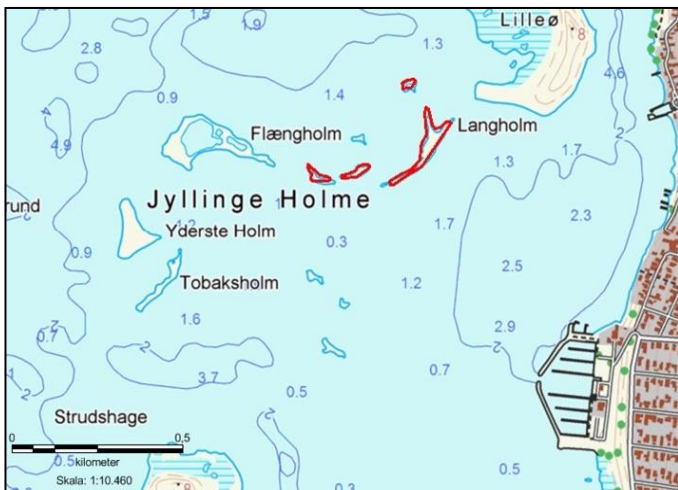
Lokalitet 15: Lilleø (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Lilleø er den største holm i Jyllinge Holme beliggende vest for Jyllinge By i det sydlige fjordløb af Roskilde Fjord. Øen er på ca. 11 ha med en kystlængde på ca. 1.700 meter. Dens højeste punkt er på 8 meter. Mod vest er øen lang og flad, mens der mod øst rejser sig en langstrakt bakke. Neden for bakken findes en mindre dam. Øen afgræsses af får.

Lokalitet 16: Langholm Jyllinge (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Langholmene ved Jyllinge er beliggende vest for Lilleø i det sydlige fjordløb af Roskilde Fjord i Roskilde Kommune. Langholm J er den største af Langholmene med et areal på ca. 0,6 hektar, og en samlet kystlængde på ca. 700 meter. Holmene er 1-2 meter høje.

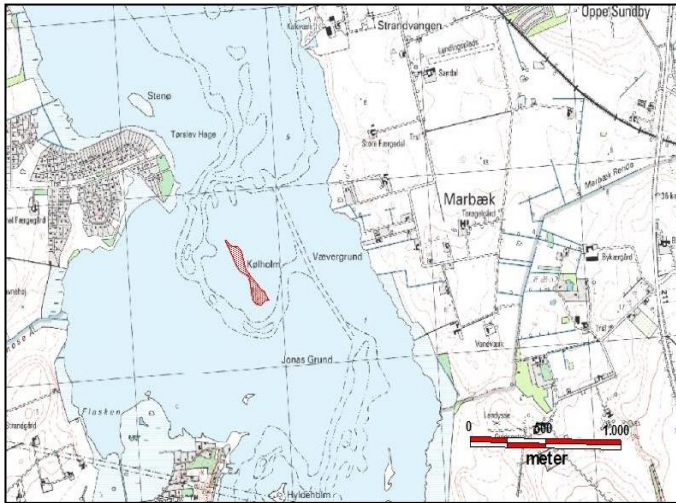
WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

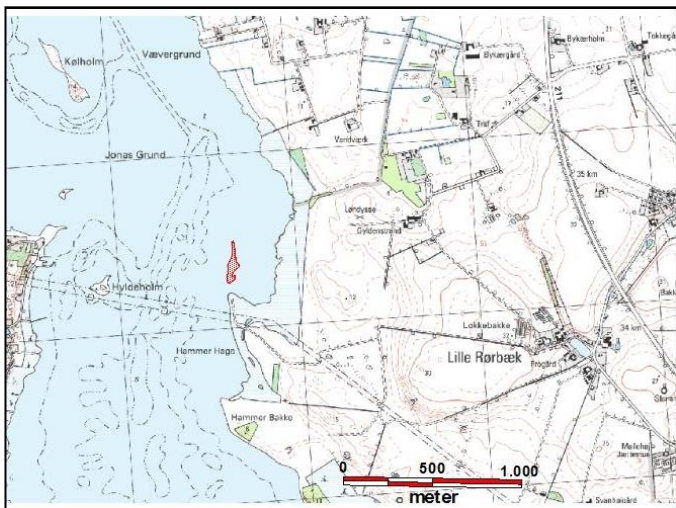
Lokaltet 17: Kølholm (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Kølholm er en langstrakt holm syd for Tørslev Hage i Frederikssund Kommune. Det er en markant 14 meter høj bakke på sydenden af holmen, der har givet øen dens navn. En lignende bakke på nordenden blev bortgravet, og materialerne fra den blev benyttet ved bygningen af Kalvøen og jernbanedæmningen, som tidligere førte hornsherredbanen over fjorden. Geologisk er Kølholm en del af Skuldelev Ås formationen.

Lokalitet 18: Gadekærsholmen (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Gadekærsholmen er en lille (0,7 hektar), græsklædt og meget kystnær holm med en lille strandsø i Frederikssund Kommune mellem Lille Rørbæk og Skuldelev Strand.

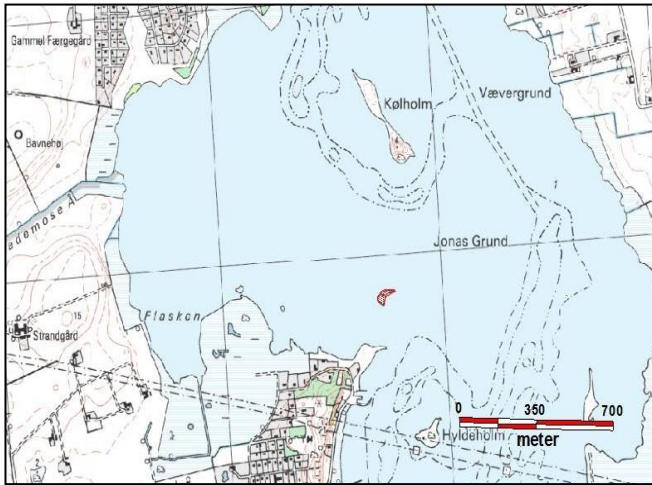
WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

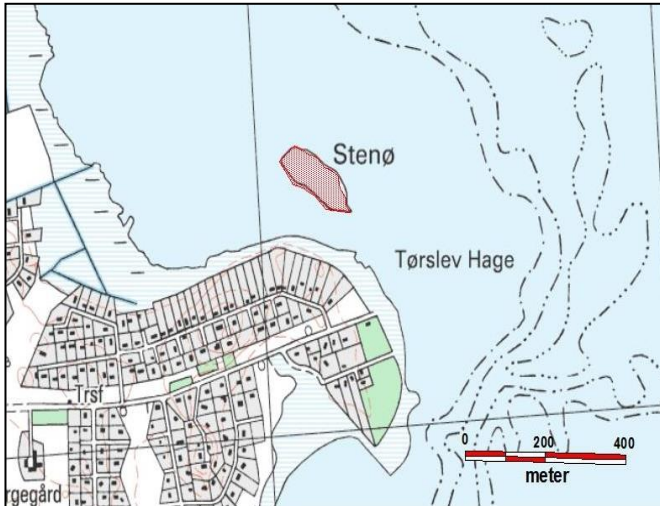
Lokalitet 19: Peberholmen (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Peberholmen er en lille (0,2 hektar) ø i Frederikssund Kommune nordøst for Skuldelev Strand. Der er et benyttet sommerhus på øen, der i øvrigt næsten er 100% beplantet med buske og træer. Bortset fra nogle almindelige arter småfugle som solsort, grønirisk mv. er øen med sin nuværende anvendelse og beplantning de fleste år stort set uden ynglefugle.

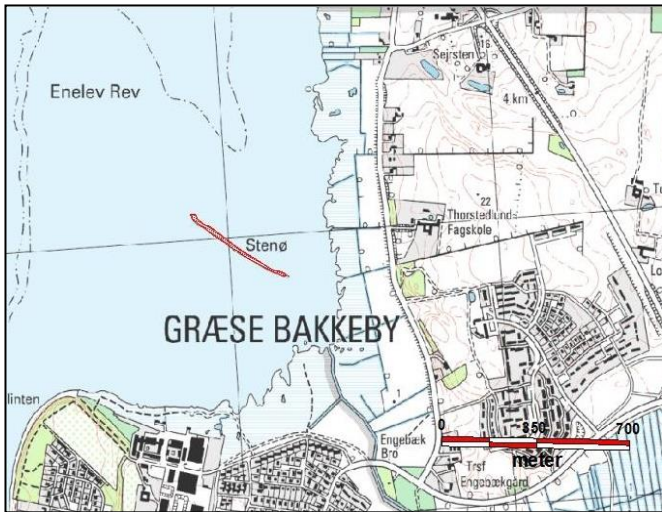
Lokalitet 20: Stenø S (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Stenø S er en lille (1,1 hektar), græsklædt og meget kystnær holm nord for Tørslev Hage og den nye broforbindelse i Frederikssund Kommune. Bortset fra enkelte småfugle, herunder engpiber, er øen de fleste år uden ynglende fugle.

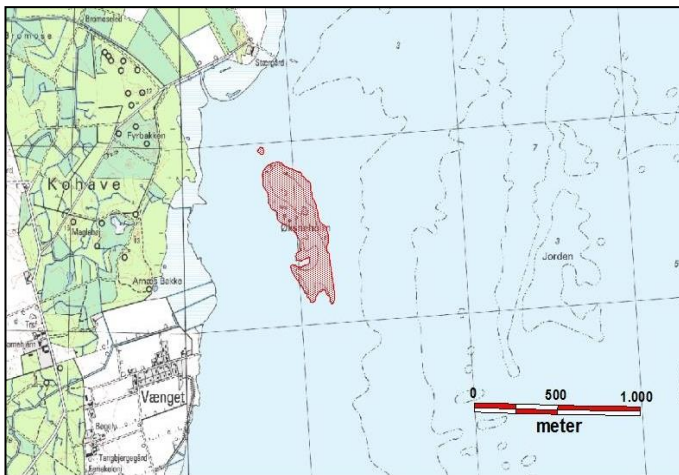
Lokalitet 21: Stenø N (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Stenø N er en langstrakt og kystnær ø på 0,5 hektar ud for Græse Bakkeby i Frederikssund Kommune. Bortset fra mindre områder med græs, strand-malurt m.m., består øen stort set af sten.

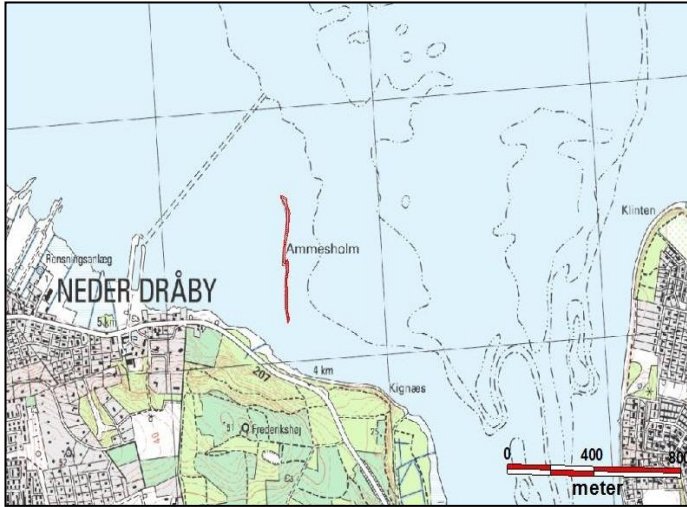
Lokalitet 22: Øksneholm (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Øksneholm er en relativt stor holm (ca. 16 ha, kystlinje ca. 2.500 meter) i den nordlige del af Roskilde Fjord i Frederikssund Kommune. Holmen er fjordens nordligste. Den er græsklædt og benyttes til kreaturgræsning. Vegetationen er en typisk strandengs og overdrevs-vegetation. Uden for kreaturhegnet findes en smal stribe med bl.a. strand-malurt. Længst mod nord ligger en lille holm (Kamilleholm).

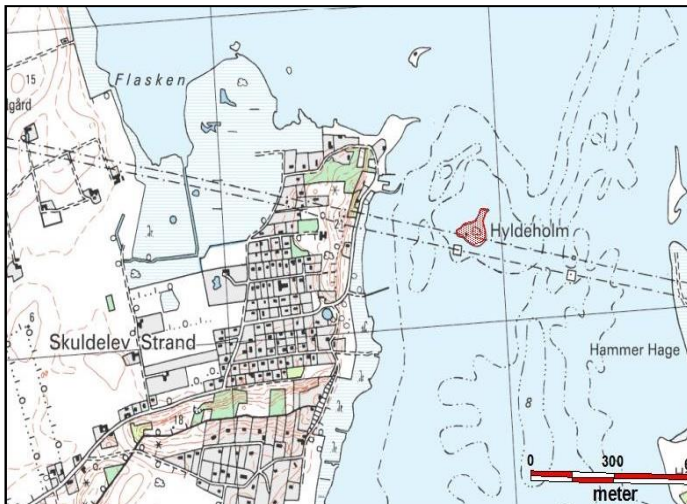
Lokaltet 23: Ammesholm (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Ammesholm er en lille (0,5 hektar), langstrakt og kystnært beliggende stenø mellem Frederikssund og Neder Dråby i Frederikssund Kommune.

Lokalitet 24: Hyldeholm Skuldelev (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Hyldeholm er en lille (0,6 hektar) holm ud for Skuldelev Strand i Frederikssund Kommune. På øen er placeret 3-4 hytter/sommerhuse. Desuden er øen beplantet med mange indslæbte buske, træer og urter. Eneste områder på øen af interesse for vandfugle er en smal bræmme mod vest og fundamentsøerne for højspændingsmasterne. I rapporten omfatter lokaliteten også to sten- og betonøer med højspændingsmaster henholdsvis umiddelbart syd og øst for Hyldeholm.

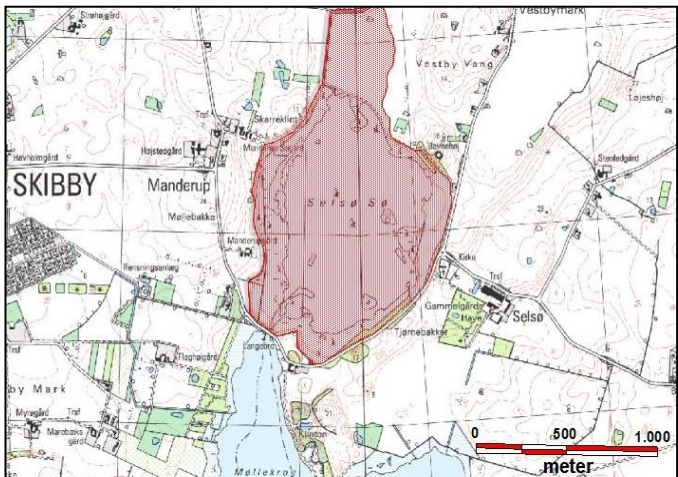
Lokalitet 25: Svaleø (Roskilde Kommune)

Beskrivelse:

Svaleø er en mindre ø på ca. 0,7 hektar med en kystlængde på ca. 350 meter beliggende på meget lavt vand i Bløden Vig syd for Risø i den østlige del af Roskilde Bredning. Øen er en lav holm omgivet af stenrev og en mudret og stenet strand.

Lokalitet 26: Selsø Sø (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Selsø Sø er en afsnøring af Roskilde Fjord beliggende umiddelbart øst for Skibby i Frederikssund Kommune. Området nord for den gamle Selsø Sø blev naturgenoprettet i 1996-1997. Området omfatter samlet 126 hektar rørskov, fersk eng og lavvandet sø. Området rummer desuden enkelte øer og holme, hvoraf især en stor ø mod syd, ved Selsø Kirke, og en flad holm i det naturgenoprettede område mod nord ved Ventevej, som har stor betydning for ynglende fugle i de fleste år.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Lokalitet 47: Slinken (Lejre Kommune)

Beskrivelse:

Slinken er en lille holm på 0,1 ha og en samlet kystlinje på blot 130 meter. Øen er overvejende bevokset af rød svingel og strandkvik. Øen ligger i den sydvestlige del af Kattinge Vig ca. 350 meter nord for udløbet af Store Kattinge Sø til Roskilde Fjord. Et lavvandet område på blot 50 meters bredde adskiller øen fra strandengene på fastlandet ved Rishøj. Øen afgræsses af og til af heste, der vader over til øen fra strandengene på land.

Lokalitet: 48 Bredvig Sø (Frederikssund Kommune)

Beskrivelse:

Bredvig Sø er et nyt vådområde, der blev etableret af Frederikssund Kommune i 2017/18 for at forbedre vandkvaliteten i Roskilde Fjord. Området består, afhængig af årstid og nedbørsforhold, af ca. 6 hektar lavvandet sø med en lille ø og omkringliggende ekstensivt udnyttede, fugtige lavbundsarealer med opvækst af tagrør, høje urter og enkelte spredte træer og buske. Det nye vådområder ligger centralt placeret mellem Roskilde Fjord i syd og Selsø Sø i nord.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

4 METODE

Ynglefugletællingerne på øer og holme i Roskilde Fjord er alle årene gennemført som totaloptællinger i fuglenes yngletid. Det er tilstræbt på de enkelte lokaliteter at vælge den fremgangsmåde, der mindst muligt forstyrrer det lokale fugleliv.

På større øer, f.eks. Eskilsø, Lilleø og Øksneholm, er tællingerne gennemført som en kombination af en gennemgang af potentielle yngleområder og optællinger fra faste observationsposter. Der er her tale om et kvalificeret skøn, da en komplet dækning vil kræve længere tids ophold i ynglekolonierne med markante forstyrrelser og risiko for prædation til følge.

Tællingen ved Selsø Sø og Bredvig Sø gennemføres som en kombination af en gennemgang af området og optællinger fra gode observationspunkter ved Ventevej, Selsø Kirke, Møllekrogen m.m.

På meget små holme har det derimod været muligt på kort tid at foretage egentlige totaloptællinger med stor sikkerhed på tallene.

Fokus har været på fugleregistreringerne, men eventuelle relevante iagttagelser vedrørende forstyrrelser, drift og pleje, evt. spor efter rotter, invasive arter, ræv m.m. på de pågældende lokaliteter er også noteret i forbindelse med tællingerne.

Alle fugle, der skønnedes at være lokale ynglefugle, blev registreret og samtidigt registreredes ikke-ynglende fugle, der rastede eller fouragerede inden for undersøgelsesområdet. Der er ved den endelige bestandsvurdering kun anført ét tal, dvs., at der principielt ikke er skelnet mellem mulige, sikre eller sandsynlige ynglepar.

En oversigt over de artsspecifikke kriterier, der er anvendt til at vurdere antallet af ynglepar for de enkelte arter, er givet i Tabel 4-1.

Optælling på Øksneholm, maj 2025.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Side 25 af 82

Tabel 4-1: Oversigt over grundlag, der er anvendt til at vurdere størrelsen af ynglebestanden for de enkelte arter og artsgrupper.

Art	Vurdering af ynglebestanden
Lappedykker	Rugende fugle, reder med æg, voksne fugle med unger, tydelig parringsadfærd
Svaner og gæs	Rugende fugle, reder med æg, voksne fugle med unger
Svømmeænder	Rugende fugle, reder med æg, tydelig parringsadfærd, "ventehanner" på eller nær lokaliteten.
Dykænder	Rugende fugle, reder med æg (yngler sent, derfor normalt ingen unger på optællingstidspunktet), tilsyneladende par.
Ederfugl	Rugende fugle, reder med æg, tomme reder med dun fra indeværende år, evt. suppleret med antallet af hunner og "børnehaver" i umiddelbar tilknytning til lokaliteten.
Toppet skallesluger	Antal fugle, evt. reder, voksne fugle med unger.
Vandhøns	Rugende fugle, reder med æg, tydelig parringsadfærd, voksne fugle med unger.
Vadefugle, måger og ternere	Rugende fugle, reder med æg eller unger, ængsteligt kaldende fugle, tydelig parringsadfærd.
Måger og ternere	Antallet af tilstedeværende fugle. Rugende fugle, reder med æg eller unger, ængsteligt kaldende fugle, tydelig parringsadfærd.

For hver af de besøgte lokaliteter er, på baggrund af den pågældende lokalitets fugleliv, foretaget en værdisætning efter de overordnede kriterier sammenfattet i Tabel 4-2.

Blak syd for Eskilsø, maj 2025.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Side 26 af 82

Tabel 4-2: Kriterier anvendt til "værdisætning" af de enkelte fuglelokaliteter i Roskilde Fjord. Kun ét af kriterierne under beskrivelsen behøver at være opfyldt.

Værdi	Beskrivelse
Høj	Større yngleforekomster af havterne, fjordterne eller klyde. Ynglende stormmåge eller hættemåge (> 50 par). > 200 par ynglende vandfugle.
Medium	Mindre (enkelte par) yngleforekomster af terner eller klyder. Ynglende stormmåge eller hættemåge. Mindre bestande af vibe, rødben, stor præstekrave eller strandskade. > 100 par ynglende vandfugle.
Ring	Ingen eller næsten ingen ynglende vandfugle, og i så fald kun enkelte par af helt almindelige arter.

Øverst: lokalitet af "høj værdi": Lilleø. Nederst: lokalitet af "ringe værdi": Gadekærsholmen (maj 2025).

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Side 27 af 82

4.1 Logbog

Tællingerne på øernes fjorde og holme blev i 2025 gennemført den 26. maj, 31. maj og 3. juni. Ved Selsø Sø og Bredvig Sø blev foretaget flere besøg i perioden april-juli (Tabel 4-3),

Tabel 4-3: Lokalteter omfattet af overvågningen i 2025. Observatører: EMJ: Erik Mandrup Jacobsen. FPJ: Flemming Pagh Jensen. SAM: Sam Christensen. ESJ: Erik Steen Jensen. MUNCH: John Munch Hansen. UMH: Ulla Muh Hansen. Numrene henviser til lokaliteterne på Figur 3-1.

Nr.	Lokaliteter	Dækket	Kommune	Observatører	Dato
1	Hesteholmene	1978-2025	Lejre	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
2	Ringøen	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
3	Sivholm	1978-2025	Lejre	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
4	Elleore	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
5	Blak	1978-2025	Frederikssund	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	31-05-2025
6	Ægholm	1978-2025	Frederikssund	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	31-05-2025
7	Langholm L	1978-2025	Lejre	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
8	Hyldeholm Lejre	1978-2025	Lejre	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
9	Skovholmene 1-5	1978-2025	Lejre	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
10	Eskilsø	1978-2025	Frederikssund	EMJ,RST, SAM	03-06-2025
11	Yderste Holm	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
12	Tobaksholm	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
13	Flængholm	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
14	Våddragerholmene	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
15	Lilleø	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
16	Langholm J	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
17	Køhlholm	1978-2025	Frederikssund	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
18	Gadekærsholmen	1978-2025	Frederikssund	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
19	Peberholmen	1978-2025	Frederikssund	EMJ	26-05-2025
20	Stenø S	1978-2025	Frederikssund	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
21	Stenø N	1978-2025	Frederikssund	EMJ	26-05-2025
22	Øksneholm	1978-2025	Frederikssund	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
23	Ammesholm	1978-2025	Frederikssund	EMJ, FPJ, SAM, ESJ	26-05-2025
24	Hyldeholm Skuldelev	1978-2025	Frederikssund	EMJ	26-05-2025
25	Svaleø	1978-2025	Roskilde	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
26	Selsø Sø	1990-2025	Frederikssund	MUNCH	5 x april-juli
47	Slinken	2011-2025	Lejre	EMJ, FPJ, SAM	31-05-2025
48	Bredvig Sø	2017-2025	Frederikssund	MUNCH	5 x april-juli

Roskilde Fjord, maj 2025. Øverst: Lilleø. Midten: Skovholmene. Nederst: Elleore.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

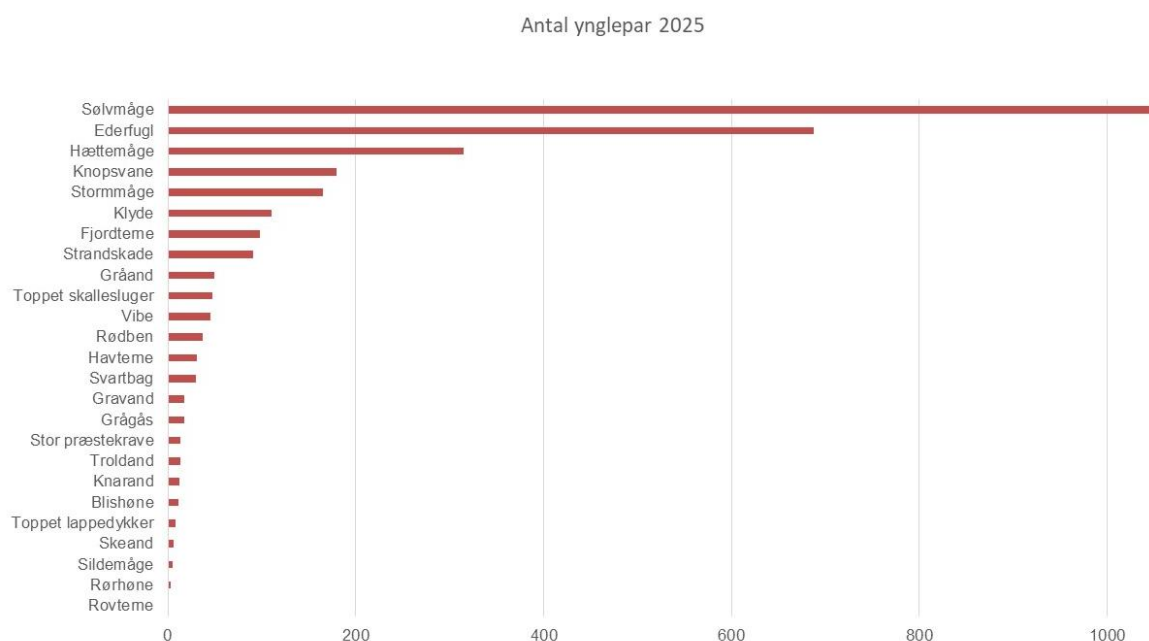
Dato: 2026-01-08

5 RESULTATER

5.1 Ynglefuglebestandene

En sammenfatning af årets resultater på de enkelte øer og holme i Roskilde Fjord er givet i Tabel 5-1, hvoraf det fremgår, at der i hele fjorden i 2025 blev registreret i alt 25 forskellige arter af ynglende vandfugle.

Af hyppighedsfordelingen for de 25 arter af vandfugle, der blev registreret i 2025 (Figur 5-1) og Tabel 5-1 fremgår bl.a., at sølvmåge og ederfugl i 2025 tilsammen udgjorde ca. 57% af fjordens ynglende vandfugle mod 65% året før.

Figur 5-1. Hyppighedsfordeling for ynglende fugle (antal ynglepar af vandfugle) i Roskilde Fjord 2025.

Bestandsudviklingen 1978-2025 på øer og holme dækket i hele perioden, dvs. eksklusiv Selsø Sø samt strandenge og andre lokaliteter, der kun er dækket enkelte år, er vist i bilag 1. Langtidsudviklingen ved Selsø Sø er ligeledes vist i bilag 2, og årets resultat på de enkelte holme er vist i Tabel 5-1.

Naturforhold, værdisætning m.m. på de enkelte øer og holme er sammenfattet i Tabel 5-2, hvoraf det bl.a. fremgår, at der i 2025 blev fundet spor efter rotter på Eskilsø, Kølholm, Yderste Holm og måske Tobaksholm og Ringøen. Dette tyder på, at rotterne har været i fremgang siden 2024, hvor der kun blev fundet spor af rotter på Eskilsø.

Desuden blev der fundet spor efter mink på Kølholm, Peberholm samt ved Selsø Sø, og der blev fanget mink på Eskilsø. I februar blev der nedlagt en ræv på Eskilsø, og desuden er den invasive art rynket rose fundet på enkelte holme.

Jyllinge Holme, maj 2025.

Peberholmen set fra Skuldelev, maj 2025.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Tabel 5-1: Resultater (ynglepar) i 2025 for øer og holme, der er dækket i hele perioden 1978-2025, dvs. eksklusive Selsø Sø. Udpegnings ynglefugle er vist med fed skrift. Desuden er anført de enkelte arters status på Rødlisten (DCE 2025), idet LC = "Livskraftig", VU = "Sårbar", NT = "Næsten Truet", "EN" = "Truet", "CR" = Kritisk Truet.

	01-Hesteholmene	02-Ringøen	03-Sivholm	04-Elleøre	05-Blak	06-Ægholm	07-Langholm L	08-Hydeholm Leire	09-Skovholmene	10-Eskilsø	11-Yderste Holm	12-Tobaksholm	13-Flængholm	14-Våddragerhol-	15-Lilleø	16-Langholm J	17-Kølholt	18-Gadekærshol-	19_Peberholmen	20-Stenø S	21-Stenø N	22-Øksneholm	23-Ammesholm	24-Hydeholm Skuldelev	25-Svaleø	47-Slinken	2025
Toppet lappedykker (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Gråstrubet lappedykker (LC)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lille lappedykker (LC)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skarv (LC)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Knopsvane (LC)	0	30	1	4	1	0	6	4	21	6	21	9	16	0	8	9	16	0	0	0	0	25	0	0	3	0	180
Grågås (LC)	0	3	2	4	0	0	3	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
Gråand (LC)	0	4	0	3	0	0	4	5	9	14	2	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	0	2	1	0	49
Knarand (LC)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Spidsand (EN)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pibeand (CR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krikand (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Atlingand (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skeand (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Gravand (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
Troldand (NT)	0	2	0	0	0	0	0	4	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
Taffeland (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ederfugl (NT)	0	46	0	36	27	21	7	18	14	7	21	36	77	1	78	41	175	0	6	0	0	53	0	5	19	0	688
Toppet skallesluger (VU)	1	0	0	0	0	2	15	5	2	8	0	0	0	0	0	2	0	3	1	2	0	0	0	6	0	0	47
Rørhøg (LC)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grønbenet rørhøne (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

	01-Hesteholmene	0-2-Ringøen	03-Sivholm	04-Elleore	05-Blak	06-Ægholm	07-Langholm L	08-Hydeholm Leire	09-Skovholmene	10-Eskilsø	11-Yderste Holm	12-Tobaksholm	13-Flængholm	14-Våddragterhol-	15-Lilleø	16-Langholm J	17-Kølholt	18-Gadekærshol-	19-Peberholmen	20-Stenø S	21-Stenø N	22-Øksneholm	23-Ammesholm	24-Hydeholm Skuldelev	25-Svaleø	47-Slinken	2025
Blishøne (VU)	0	0	1	0	0	0	0	0	8	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
Strandskade (LC)	3	1	0	2	0	1	3	2	5	48	0	0	2	1	7	4	3	2	0	1	1	4	0	0	1	0	91
Vibe (VU)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	37	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	45
Stor præstekrave (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	13
Dobbeltbekkasin (LC)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rødben (NT)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	29	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	4	0	0	0	0	37
Alm. ryle (EN)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klyde (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	78	0	0	1	0	12	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	110
Sorthovedet måge (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svartbag (LC)	0	1	0	1	1	1	1	2	1	5	2	0	2	1	3	4	2	0	0	0	0	2	0	0	1	0	30
Sildemåge (LC)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5
Sølvmåge (LC)	0	45	0	60	0	0	75	65	65	96	45	25	55	0	55	16	75	0	3	0	0	350	0	0	20	0	1.050
Stormmåge (LC)	0	0	0	3	0	0	10	5	7	66	11	0	7	0	15	2	0	0	1	0	0	30	0	8	0	0	165
Hættemåge (EN)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	315	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	315
Rovterne (CR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Splitterne (LC)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fjordterne (NT)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	0	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	98
Havterne (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	23	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	31
Dværgterne (VU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	7	132	4	113	29	25	124	112	152	804	102	71	165	3	237	80	274	5	11	4	1	523	0	21	45	0	3.044
Rotter	0	(1)	0	0	0	0	0	0	0	1	1	(1)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Tabel 5-2: Værdisætning af lokaliteterne og sammenfatning af naturforhold m.m. på de enkelte øer og holme i 2025 jf. kriterierne sammenfattet i Tabel 4-2. Problemstillingerne med rotter og forstyrrelser gælder principielt alle øer og holme, men adresseres nedenfor specifikt på de lokaliteter, hvor der erfaringsmæssigt er eller har været problemer med dette. For alle lokaliteter skal det fremhæves at kommunerne, Jagtforeningen Jyllinge Holme og Nationalpark Skjoldungernes Land, alle årene 2018-2025 har gjort en ekstra indsats for at bekæmpe rotter, ræv og de senere år også mink.

Nr.	Lokalitet	Aktuel (2024) værdi for ynglefugle	Nuværende drift	Trusler	Plejebehov m.m.	Mulige spor efter rotter 2025
01	Hesteholmene	Ringe	Kreaturer (kommer over fra Bognæs)	Forstyrrelser fra færdsel. Ræv og andre prædatorer, løse hunde.	Fortsat afgræsning af hensyn til almindelige arter af vadefugle, samt ynglende engfugle som gul vipstjert, engpiber og lejlighedsvis vibe og rødben. Der er ikke fundet spor efter rotter på lokaliteten, men da holmene i perioder er landfaste, er lejlighedsvis forekomster af rotter, mink, ræv m.m. sandsynlige.	Nej
02	Ringøen	Medium (> 100 par vandfugle)	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel.	Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april. Tidligere stor hættemågekoloni og fjordterneer bør kunne etablere sig igen. Der blev i 2021 fundet rottehuller, hvoraf nogle sandsynligvis var aktive, og i januar 2021 blev rotter filmet med en drone. Sandsynligvis pga. højvande har Ringøen været rottefri fra 2022 og de efterfølgende år, dog kan rotter i 2025 ikke udelukkes.	Måske
03	Sivholm	Ringe	Ingen	Ingen kendte trusler.	Pleje ikke relevant. Pga. ynglende hættemåger var værdien i 2019 sat til "Medium", men vurderes at være "Ringe" i 2020-2025 på grund af mågernes fravær disse år.	Nej
04	Elleore	Medium (> 100 par vandfugle, havterne i 2024, men ikke i 2025)	Ingen	Hyppige forstyrrelser fra surfere og kajakroere, der går i land. Windsurfer og kajakroere set gå i land i foråret 2019 og 2020. Lignende episoder dog ikke set efterfølgende. Potentielt rotter.	Måltrettet information har reduceret risikoen for forstyrrelser. Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april.	Nej
05	Blak	Ringe, I 2025 dog 27 par ederfugle	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel. Efter kraftige storme er øen stort set vegetationsløs, hvilket medfører	Måltrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser.	Nej

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169, 22007635

Dato: 2026-01-08

Nr.	Lokalitet	Aktuel (2024) værdi for ynglefugle	Nuværende drift	Trusler	Plejebehov m.m.	Mulige spor efter rotter 2025
				stærkt forringede muligheder for, at de ynglende fugle kan finde skjul til rederne. Ederfugl, knopsvane og svartbag ynglede dog i 2025.		
06	Ægholm	Ringe (i 2025 dog 21 par ederfugle)	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel. Øen er nu næsten vegetationsløs formentlig på grund af forhøjet vandstand og øget erosion på grund af øget frekvens af højvander og vinterstorme. Derfor kun få redesteder. Stormmåge har tidligere ynglet.	Målrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser.	Nej
07	Langholm Lejre	Medium (> 100 par vandfugle og stormmåge i 2025)	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel. Fra en nærtliggende feriekoloni på Lyndby Strand sker undertiden sejlad med kajaker/kanoer til Langholm i fuglenes yngletid. Potentielt rotter.	Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april. Mulige forstyrrelser kan reduceres ved målrettet information.	Nej
08	Hyldeholm Lejre	Medium (> 100 par vandfugle og stormmåge i 2025)	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel. Fra en nærtliggende feriekoloni på Lyndby Strand sker undertiden sejlad med kajaker/kanoer til Hyldeholm i fuglenes yngletid. Potentielt rotter	Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april. Øen rummer en del rottehuller, der dog sandsynligvis ikke længere er aktive. Mulige forstyrrelser kan reduceres ved målrettet information.	Nej
09	Skovholmene	Medium (> 100 par vandfugle Stormmåge og havterne (dog kun ét par) i 2025)	Ingen	Forstyrrelse fra færdsel. Potentielt rotter.	Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april. Der har været registreret bjørneklo på den nordligste ø. I 2019 fandtes bjørneklo på den 3. holm, regnet fra syd, men ingen er fundet 2020-2025.	Nej

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169, 22007635

Dato: 2026-01-08

Nr.	Lokalitet	Aktuel (2024) værdi for ynglefugle	Nuværende drift	Trusler	Plejebehov m.m.	Mulige spor efter rotter 2025
10	Eskilsø	Høj (Klyde, havterne, fjordterne, rovtterne, > 200 par vandfugle og 315 par hættemåger i 2025)	Ca. 50 kreaturer og/eller får. Etablering af permanent vanddækket eng mellem Rørmosen og diget syd for m.m. Højere vandstand og permanent vanddække i Klydesøen. Vedvarende regulering af ræve, bekæmpelse af rotter. Planer om afgræsning hele eller hovedparten af året.	Ræv Rotter Trampeskader fra kreaturer	Fortsat indsats for at holde øen ræve- og minkfri. Ræve reguleringen på Eskilsø udføres af Jagtforeningen Jyllinge Holme, der de seneste 9 år har skudt og fanget mindst 35 ræve. I 2017 erklæredes øen rævefri, og der har siden kun været enkelte strejfende ræve på øen. I foråret 2021 blev endnu en ræv skudt på Eskilsø af formanden Hans Aare fra Jyllinge Holme Jagtforening. Forud var gået mange timers (et skøn er ca. 100 timer) frivillig indsats af medlemmer fra foreningen. I alt er i perioden 2014-2025 nedlagt 38 ræve på Eskilsø. Specielt i perioden oktober – marts vedligeholder Jagtforeningen Jyllinge Holme rævefælde, vildtkamera, tjekker kunstgrav og ser efter andre spor af ræv, mink eller rotter. Reguleringen skal, som hidtil, foretages med størst mulig hensyntagen til øens øvrige dyreliv. Der anvendes fortrinsvis anstandsagt fra skjul samt rævefælder, der er meget effektive overfor rævehvalpe. Det er desuden afgørende vigtigt at fortsætte afgræsning af strandengene og om nødvendigt justere den ved f.eks. at frahegne særligt følsomme områder i de særligt følsomme perioder (maj-juni). Der blev også i 2025 fundet rotter på Eskilsø. Der blev desuden fanget en mink, og en ræv blev nedlagt i februar 2025. Øen tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april. Ved forekomst af rotter bekæmper kommunen dem i samarbejde med beboer. Ejer af Eskilsø, Struckmanns Naturfredningsfond, gennemfører i samarbejde med Nationalpark Skjoldungernes Land i perioden 2024-26 et projekt for at fremme naturværdierne på øen med udgangspunkt i faglig rapport fra Aarhus Universitet/DCE: <i>Basisundersøgelse til evidensbaseret naturforvaltning på Eskilsø</i> (år 2023). Projektet støttes bl.a. af Den Danske Naturfond med 1,42 mio. kr.	Ja

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169, 22007635

Dato: 2026-01-08

Nr.	Lokalitet	Aktuel (2024) værdi for ynglefugle	Nuværende drift	Trusler	Plejebehov m.m.	Mulige spor efter rotter 2025
11	Yderste Holm	Medium (> 100 par vandfugle, stormmåge i 2025)	Regulering af sølvmåger v/Jagtforeningen Jyllinge Holme	Forstyrrelser fra færdsel. Potentielt rotter.	Målbrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser. Øen bør senest i januar-februar, eller så snart isen i fjorden er forsvundet, tjekkes for forekomst af rotter. Ved en eventuel forekomst bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april.	Ja
12	Tobaksholm	Ringe (dog ynglende gråand, knopsvane, ederfugl og sølvmåge i 2025)	Regulering af sølvmåger v/Jagtforeningen Jyllinge Holme	Forstyrrelser fra færdsel. Potentielt rotter.	Målbrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser. Øen bør senest i januar-februar, eller så snart isen i fjorden er forsvundet, tjekkes for forekomst af rotter. Ved en eventuel forekomst bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april.	Måske
13	Flængholm	Medium (> 100 par vandfugle, syv par stormmåger i 2025)	Regulering af sølvmåger v/Jagtforeningen Jyllinge Holme	Forstyrrelser fra færdsel. Potentielt rotter.	Målbrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser. Øen bør senest i januar-februar, eller så snart isen i fjorden er forsvundet, tjekkes for forekomst af rotter. Ved en eventuel forekomst bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april.	Nej
14	Våddragerholmene	Ringe	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel. Stigende vandstand og hyppigere overskylning ved højvande.	Målbrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser.	Nej
15	Lilleø	Høj (Fjordterne, havterne, stormmåge og klyde i 2025, > 200 par vandfugle)	Fåreafgæsning Regulering af sølvmåger v/Jagtforeningen Jyllinge Holme	Forstyrrelser fra færdsel. Rotter. Muligvis nogle år overskylning af havternereder. Nogle år tilgroning med horsetidse og tornet tidsel.	På baggrund af besigtigelser af bl.a. Nationalpark Skjoldungernes Land, Roskilde Kommune, Naturstyrelsen m.fl. vurderes det, at Lilleø nu er rottefri. Rotterne overvåges og bekæmpes om nødvendigt fortsat fortløbende, og der foretages forsøg med forskellige metoder til overvågning og bekæmpelse. Indsatsen har tilsyneladende virket, og i 2022-2025 kan noteres markante fremgange for flere arter af jordrugende fugle. Bekæmpelse bør foretages, inden ynglefuglene ankommer i marts-april.	Nej

Nr.	Lokalitet	Aktuel (2024) værdi for ynglefugle	Nuværende drift	Trusler	Plejebehov m.m.	Mulige spor efter rotter 2025
16	Langholm J	Ringe-Medium (Stormmåge i 2025)	Regulering af sølvmåger v/Jagtforeningen Jyllinge Holme	Forstyrrelser fra færdsel. Rotter. Erosion af nordøst- og nordspids.	Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april.	Nej
17	Kølholm	Høj (> 200 par vandfugle, stormmåge i 2024 men ikke 2025)	Ingen	Nogle år rotter. Erosion under vinterstorme.	Evt. rottebekæmpelse gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april. Der blev i 2021-2024 ikke fundet tegn på levende rotter, men i 2025 var der atter tegn på rotter på øen. I 2021 fandtes mindst 10 ihjelbidte ederfugle hunner, der endnu lå på reden – med stor sandsynlighed prædation fra havørn. Der blev desuden fundet spor efter mink på øen i 2025.	Ja
18	Gadekærsholmen	Ringe (Kun engpiber i 2025)	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel. Ræv, rotter og mink pga. kystnærhed.	Måltrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser. Øen bør årligt tjekkes for tilstedeværelse af ræv, rotter og mink, og bekæmpelse bør i givet fald iværksættes.	Nej
19	Peberholmen	Ringe (dog ét par stormmåger i 2025)	Ingen. Benyttet sommerhus på øen.	Forstyrrelser fra færdsel m.m. ved sommerhus.	Der vokser fortsat rynket rose på det meste af øen. Disse er sandsynligvis plantet bevidst men bør fjernes og erstattes af naturligt hjemmehørende vegetation. Anden pleje ikke relevant. Almindelige småfugle som tornsanger og blåmejse yngler på øen. Der blev fundet spor efter mink på øen i 2025.	Nej
20	Stenø S	Ringe (dog rødben og strandskade i 2025)	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel.	Måltrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser. Som øen henligger nu, er den uden særlig ornitologisk værdi. Hvis der etableres en samlet afgræsning af strandene omkring Tørslev Hage, bør Søndre Stenø inddrages. Rynket rose er fundet på holmen 2019-2025. Sanglærke, engpiber og rørspurv i 2025.	Nej
21	Stenø N	Ringe (kun ét par strandskader i 2025)	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel.	Måltrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser. Pleje ikke relevant.	Nej
22	Øksneholm	Høj (> 200 par vandfugle.	Kreaturafgræsning	Forstyrrelser fra færdsel. Ræv, mink og rotter.	Fortsat afgræsning vigtigt. Øen bør fortsat årligt tjekkes for tilstedeværelse af ræv, mink og rotter. Ræv er regelmæssigt registreret på øen, og der sås ved tællingen i 2021 huller efter rotter,	Nej

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169, 22007635

Dato: 2026-01-08

Nr.	Lokalitet	Aktuel (2024) værdi for ynglefugle	Nuværende drift	Trusler	Plejebehov m.m.	Mulige spor efter rotter 2025
		Klyde, havterne, fjordterne, stormmåge i 2025)			hvoraf nogle sandsynligvis var aktive. En rotte blev filmet med drone i februar 2021 og igen tidligt forår 2022.	
23	Ammesholm	Ringe (Ingen vandfugle i 2025)	Ingen	Forstyrrelser fra færdsel. Manglende vegetation pga. øget højvande. Øen er ofte overskyttet ved selv middelstort højvande og også i fuglenes yngletid	Måltrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser.	Nej
24	Hyldeholm Skuldelev	Medium (stormmåge yngler næsten årligt på øen og på soklerne til højspændingsmasterne, således også i 2025)	Ingen, 3-4 sommerhuse på øen.	Forstyrrelser fra færdsel. Oversvømmelse under vinterstorme. Øens mangeårige anvendelse som naturistfristed er ikke foreneligt med et større antal ynglende vandfugle. Rotter har tidligere fået en bestand af toppet skallesluger til at forsvinde.	Måltrettet information kan reducere omfanget af forstyrrelser. Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april. Rynket rose er tidligere fundet på øen.	Nej
25	Svaleø	Ringe (enkelte år, senest i 2014, dog > 100 par vandfugle)	Ingen	Aktuelt rottefri, men rotter er en potentiel trussel. Nogle år ræve.	Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april.	Nej
26	Selsø Sø	Høj (>200 par vandfugle Hættemåge, fjordterne, klyde og rørhøg i 2025)	Kreaturafgræsning, sikring af øer, kratrydning, rørskær, regulering af færdsel.	Tilgroning. Mink.	Fortsættelse af afgræsning m.m. Græsningstrykket har de senere år været noget lavt, og engene ved Ventevej under begyndende tilgroning. Vedvarende bekæmpelse af mink.	Vides ikke men er sandsynligt

Nr.	Lokalitet	Aktuel (2024) værdi for ynglefugle	Nuværende drift	Trusler	Plejebehov m.m.	Mulige spor efter rotter 2025
47	Slinken	Ringe (ingen vandfugle i 2025)	Afgræsses tidvis af heste, der vader over fra land.	Forstyrrelser fra færdsel. Potentielt mink, ræv og rotter pga. kystnær beliggenhed.	Tjekkes for rotter senest i januar-februar. Ved evt. forekomst af rotter bør bekæmpelse iværksættes så hurtigt som muligt og gennemføres, inden ynglefuglene ankommer i marts-april. Mink bør bekæmpes i nærområdet.	Nej
48	Bredvig Sø	Medium (pga. yngleforsøg af klyde og hættemåge i 2025)	Ingen	Tilgroning, prædation pga. øens lejlighedsvis landfasthed.	Græsning eller anden pleje af randarealer. Der er stærk tilgroning med bl.a. pilevækst, som bør ryddes, hvis området ikke skal gro helt til. Muligheder for at gøre øen i vådområdet rævesikkert ved at hæve vandstanden bør undersøges. Hættemågerne tog, med mindst 250 par i 2021 "området til sig", og i 2022 ynglede mindst 450 par. En del er sandsynligvis "tilflyttere" fra Selsø Sø, hvor antallet er gået tilbage. I 2025 synes hverken hættemåger eller klyder at have haft succes ved Bredvig Sø, hvorfor lokalitetens værdi nu er reduceret fra "høj" til "medium".	Vides ikke men er sandsynligt

5.2 Fokusarter

5.2.1 Knopsvane

Ynglebestand i Roskilde Fjord: 180 par (plus 14 par ved Bredvig Sø og Selsø Sø)

Knopsvanen ynglede i 2025 med 180 par, hvilket er en fremgang i forhold til året før (158 par) men på niveau med de fleste af de foregående ca. 10 år. Dertil kommer yderligere to par ved Bredvig Sø og 12 par ved Selsø Sø.

De vigtigste ynglepladser i 2025 var Ringøen (30 par), Øksneholm (25 par) og Skovholmene (21 par).

Også i 2025 er gennemført en optælling af knopsvane kuld i Roskilde Fjord syd for Eskilsø, bl.a. for at vurdere ynglesuccesen de enkelte år (Jensen 2025). I 2025 var antallet af Knopsvanereder syd for Eskilsø højere end i 2024, men ynglesuccesen de to år var forskellig, idet henholdsvis 39-43 % og 29-34 % af ægkuldene blev til ungekuld.

De seneste ca. 10 år har bestanden været nogenlunde uændret, men set over hele overvågningsperioden er knopsvanen i tilbagegang i Roskilde Fjord. Øget færdsel på vandfladen og ringe ynglesucces er nævnt som mulige årsager (Bregnballe et al. in prep.). Knopsvane står opført på Rødlisten (DCE 2025) som "LC" = "Livskraftig", dvs. ikke truet.

En oversigt over bestandsudviklingen for kystfuglene på 108 øer og 24 kystlokaliteter omkring Fyn viser ligeledes en markant tilbagegang fra 1974-76 til 2021-22 (Andersen & Bisschop-Larsen 2023).

Den ringmærkede knopsvane "79EA", der blev ringmærket i maj 2013 og dermed er mere end 12 år gammel, blev også i 2025 observeret ved Elleore. Fuglen har tilsyneladende tilbragt hele sit liv i Roskilde Fjord (foto nedenfor).

Knopsvanen "79EA" på Elleore. Foto fra maj 2023.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

5.2.2 Ederfugl

Ynglebestand Roskilde Fjord: 688 par

Arten har i en årrække været i markant fremgang i Roskilde Fjord og yngler nu på de fleste øer og holme i fjorden, herunder også på Eskilsø. Bestanden i Roskilde Fjord i 2025 er vurderet til 688 par, hvilket er en tilbagegang i forhold til 2024 (879 par), hvor arten også gik tilbage i forhold til året før (1.185 ynglepar). Efter en lang periode med fremgang synes arten nu, som tilfældet også er i resten af landet, at være i tilbagegang i Roskilde Fjord (Christensen et al. 2022).

Det skal dog bemærkes, at tallene for ederfugl er forbundet med usikkerhed, bl.a. fordi ikke alle reder findes, da dette ville medføre en betydelig forstyrrelse af såvel ederfugle som andre ynglefugle på de enkelte øer og holme. Desuden udføres tællingerne generelt ret sent i forhold til det tidspunkt, hvor det er optimalt for netop denne art (Bregnballe et al. in prep.). Sammenligninger med grundigere optællinger foretaget af Jagtforeningen Jyllinge Holme i forbindelse med oliering af mågeæg på Jyllinge Holme kunne tyde på, at reder især på de større holme overses, selvom også forskelle i kriterier for opgørelse af antal ynglepar kan spille en rolle.

Dertil kommer, at ederfugl først er kønsmoden i en alder af 3-4 år, og at mange af de ederfugle, der ses i Roskilde Fjord, derfor ikke er ynglefugle. Det er dog givet, at bestanden af ederfugl i Roskilde Fjord er gået meget markant frem set over hele overvågningsperioden. Siden slutningen af 1990'erne er bestanden i fjorden mere end tidoblet. En så markant fremgang kan skyldes, at arten i perioden har været under indvandring til fjorden (Bregnballe et al. in prep.).

Nedgangen i bestanden de senere år skyldes sandsynligvis en kombination af flere faktorer. I 2025 sås flere tilfælde af ederfugle hunner, der var blevet præderet af havørne, bl.a. på Øksneholm, Langholm, Skovholmene og Hyldeholm ved Lejre samt Lilleø. Sidstnævnte sted blev under optællingerne observeret en ung havørn, der slog en rugende ederfugl (foto nedenfor).

Også den på nogle øer meget kraftige nedgræsning af vegetationen fra et stigende antal bramgæs kan gøre den vanskeligere for ederfuglene at yngle skjult, hvilket yderligere øger deres sårbarhed overfor prædation.

De største kolonier fandtes i 2025 på Kølholm (175 par), Lilleø (78 par), Flængholm (77 par) og Øksneholm (53 par).

Ederfugl er i tilbagegang i Danmark og står nu opført på Rødlisten (DCE 2025) som "NT" = "Næsten Truet", og per 1. juli 2022 blev ederfugl fredet i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten er på udpegningsgrundlaget (Jægerforbundet 2022).

En tilsvarende langsigtet fremgang fra 1974-76 til 2021-22 ses på kystlokaliteterne omkring Fyn, hvor arten også til og med 2022 var den næst talrigeste ynglefugl efter sølvmågen i det optalte område (Andersen & Bisschop-Larsen, 2023).

Ederfugl ruger skjult i den tætte vegetation på Kølholm, maj 2025.

Ederfugl nedlagt af ung havørn på Lilleø, maj 2025.

5.2.3 Klyde

Ynglebestand Roskilde Fjord: 110 ynglepar (plus tre par Selsø Sø og 25 par ved Bredvig Sø)

Den samlede bestand i selve fjorden i 2025 var 110 ynglepar, hvilket er stort set det samme som i 2024 (107 par), der ellers var et særdeles godt år for arten. Op til 48 fugle rastede i april ved Selsø Sø, men blot tre par ynglede i 2025. Dette er en meget markant tilbagegang ved Selsø Sø, hvor 47 par

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

ynглеde i 2024. Ved Bredvig Sø indfandt op til 70 fugle sig i april, og ca. 25 fugle sås rugende. Bestanden ved Bredvig Sø er derfor vurderet til 25 par, men fuglene forlod tilsyneladende gradvist området i løbet af foråret og yngede næppe med succes. På Lilleø, hvor arten yngede med 20 par i 2024, faldt bestanden til 12 par i 2025, til gengæld yngede 19 par på Øksneholm i 2025, hvor blot tre par yngede i 2024.

Den samlede bestand i hele det optalte område i 2025 talte dermed 138 ynglepar mod 154 par i 2024.

Med 78 par i 2025 er Eskilsø fortsat langt den vigtigste lokalitet i fjorden for arten. En medvirkende forklaring på klydens succes på Eskilsø kan være, at Jagtforeningen Jyllinge Holme de seneste vintre har reguleret ræv på øen.

På Lilleø, hvor fire par yngede i 2023, etablerede en egentlig koloni sig med 20 par i 2024, og i 2025 yngede fortsat 12 par på øen. I 2025 yngede desuden 19 par klyder på Øksneholm, hvilket er en markant fremgang i forhold til året før, hvor tre par yngede.

Klyden er særdeles mobil i sit valg af ynglepladser og skifter mellem lokaliteterne fra år til år og i løbet af den enkelte ynglesæson, alt efter fugtighedsforhold, tilstedeværelse af prædatorer m.m. For eksempel har tællingerne vist, at der sker en udveksling af fugle mellem Selsø Sø, Bredvig Sø og Eskilsø og sikkert også mellem andre lokaliteter. De seneste ca. 10 år har der været en tendens til, at fuglene samles i færre og større kolonier med Eskilsø som langt den vigtigste yngleplads.

Klyden står opført på Rødlisten (2019) som "VU" = "Sårbar".

Klyde yngede med 110 par i Roskilde Fjord i 2025. Ved Selsø sø/Bredvig Sø yngede kun få fugle med succes.

5.2.4 Sølvmåge

Ynglebestand i Roskilde Fjord: 1.050 par

Sølvmågen er en vidt udbredt ynglefugl i Roskilde Fjord og ynglede i 2025 på 15 af øerne i optællingsområdet. Over hele perioden har sølvmågen været i markant fremgang i fjorden, men resultatet fra de seneste tre år afviger fra det samlede billede

Fra 2022 til 2023 blev bestanden stort set halveret fra 2.031 par til 1.081 par. I 2024 talte bestanden 1.344 par, hvilket var en fremgang i forhold til året før men fortsat langt fra niveauet de foregående år. I 2025 faldt bestanden atter til 1.050 par.

Der er en vis usikkerhed forbundet med optællinger af fuglene i de større kolonier, men det er givet, at der de seneste år har været tale om en markant tilbagegang for arten. Både i 2023, 2024 og 2025 sås på alle øer langt færre fugle, reder og unger end de foregående år. Den vurderede ynglebestand, der alene baserer på antallet af tilstedeværende fugle, kan derfor ikke tages som udtryk for, hvor godt arten klarer sig, da det de seneste tre år kun er lykkedes for få par at få unger på vingerne.

Nedlægning af minkfarmene, ringe vandkvalitet samt den lokale regulering af sølvmåger (oliering af æg), der har fundet sted i årevis på Jyllinge Holme, kan spille en rolle.

Der har tidligere været en tendens til, at bestanden på Jyllinge Holme er gået mere tilbage end i resten af fjorden, måske pga. reguleringen, men med nedgangen i 2025 i hele fjorden og en lille fremgang på Jyllinge Holme er forskellen mellem de to kurver nu meget lille (Figur 5-2).

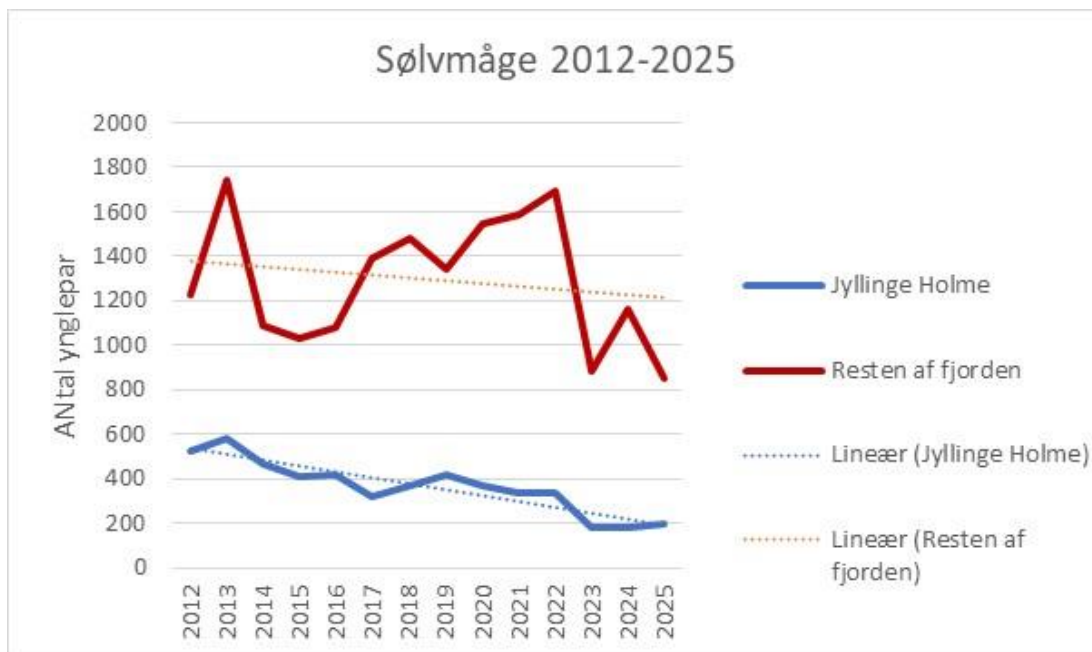
De største kolonier i 2025 fandtes på Øksneholm (350 par), Eskilsø (96 par) og Kølholm (75 par).

På øerne og kystlokaliteterne omkring Fyn er sket en fremgang fra 1974-76 til 2021-22 i størrelsesorden 25 % på de optalte lokaliteter. Sølvmågen var den talrigeste art på lokaliteterne i 2021-22, hvorimod hættemågen indtog 1. pladsen i 1974-76 (Andersen & Bisschop-Larsen 2023), præcist som tilfældet var det i Roskilde i overvågningens første år (Bilag 1).

Sølvmågen står opført på Rødlisten (2019) som "LC" = "Livskraftig", dvs. ikke truet.

Sølvmåger på Øksneholm, maj 2025.

Figur 5-2. Bestandsudvikling for sølvmåge på Jyllinge Holme og i hele fjorden 2010-2025. Desuden er vist lineære tendenslinjer for de to delområder.

5.2.5 Stormmåge

Ynglebestand i Roskilde Fjord: 274 par (plus ét par Selsø Sø)

Stormmågen var, næst efter hættemåge, fjordens hyppigste ynglefugl frem til årtusindeskiftet, men siden er arten gået markant tilbage. I 2024 var bestanden af stormmåge i fjorden på 274 par, hvilket er en markant fremgang i forhold til året før, hvor 178 par ynglede, men på niveau med 2022, hvor bestanden talte 259 ynglepar. I 2025 faldt bestanden atter til 165. De vigtigste ynglepladser for stormmåge i 2025 var Eskilsø (66 par), Øksneholm (30 par) og Lilleø (15 par).

På Kølholm, hvor 25 par ynglede i 2024, blev arten slet ikke fundet i 2025. Arten yngler desuden årligt på mastefundamentene til de højspændingsledninger, der krydser Roskilde Fjord ved Skuldelev, i 2025 dog kun med otte par mod 18 par i 2024. Tilbagegangen 2024-2025 skyldes især nedgange i bestandene på Eskilsø og Øksneholm.

Stormmågerne søger i vid udstrækning deres føde udenfor fjorden, og det er muligt at svigtende fødeudbud her kan spille en rolle for tilbagegangen (Bregnballe et al. prep.). Den danske ynglebestand er rødlistevurderet som "LC", dvs. Livskraftig (DCE 2025).

Optællinger på 108 øer og 24 kystlokaliteter omkring Fyn viser, som i Roskilde Fjord, en meget markant tilbagegang for stormmågen fra 1974-76 til 2021-22 (Andersen & Bisschop-Larsen 2023).

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Stormmåge – arten gik markant tilbage fra 274 par i 2024 til 165 par i 2025. Foto: Pelle Andersen-Harild.

5.2.6 Hættemåge

Ynglebestand i Roskilde Fjord: 315 par (plus 150 par Selsø Sø)

Hættemågen var tidligere fjordens almindeligste ynglefugl. Bestanden svingede frem til midten af 90'erne mellem 5.000 og 15.000 par, men siden er der sket en voldsom tilbagegang, som det også er set i resten af landet. De største kolonier har tidligere været på Ringøen, Kølholm, Hyldeholm i Lejre Vig, Skovholmene, Øksneholm og Svaleø. Det er sandsynligt, at den vedvarende tilbagegang i fjorden knytter sig til et fald i adgangen til egnede fødesøgningssteder omkring fjorden (Bregnballe et al in prep.). På de "gamle" øer og holme i Roskilde Fjord gik bestanden dog, med henholdsvis 110 og 140 ynglepar, frem mellem 2021 og 2022, og i 2023 øgedes bestanden markant til 425 par, idet 175 par

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

ynглеde på Eskilsø, og 250 par ynglede på Lilleø. Bestanden på Lilleø var dermed den højeste i 30 år, idet 250 par også ynglede i 1992. I 2024 faldt bestanden dog meget markant igen til blot 125 ynglepar i hele fjorden. Disse fordelte sig med 50 ynglepar på Eskilsø og 75 par på Lilleø.

I 2025 steg den samlede bestand i fjorden til de nævnte 315 ynglepar, der alle var at finde på Eskilsø. Det har ikke været muligt konkret at vurdere ynglesuccesen, men et stort antal unger kunne i ses i kolonien under optællingerne på Eskilsø (se foto nedenfor). Desuden er noteret 150 par ved Selsø Sø, men alt tyder på, at ingen eller kun meget få par her ynglede med succes i 2025. Der er ikke i 2025 noteret fugle med yngleadfærd ved Bredvig Sø.

Optællinger på 108 øer og 24 kystlokaliteter omkring Fyn viser, som i Roskilde Fjord, en meget markant tilbagegang for hættemåge fra 1974-76 til 2021-22. I de tidlige år var hættemågen den talrigeste art i det optalte område, men i de sene år havde sølvmågen overtaget pladsen som den talrigeste ynglefugl (Andersen & Bisschop-Larsen 2023). Det samme billede kan ses i Roskilde Fjord.

Ca. 50-60 par hættemåger ynglede i Slotssøen ved Slangerup (Frederikssund Kommune), men bortset fra disse var der ingen dokumenterede ynglefund af hættemåge i de tre kommuner eller i Nationalpark Skjoldungernes Land uden for Eskilsø og Selsø Sø (DOF-basen 2025).

Hættemågen ynglede kun på Eskilsø i 2025. Som billedet antyder, var ynglesuccesen høj dette år.

5.2.7 Fjordterne

Ynglebestand i Roskilde Fjord: 98 ynglepar (plus fem par Selsø Sø)

Fra at have ynglet med flere hundrede par i midten af 90'erne og tidligere er fjordternen blevet en mere fåtallig ynglefugl ved Roskilde Fjord. I 2020 faldt bestanden dramatisk til blot otte par, hvilket var den hidtil laveste bestand i hele overvågningsperioden. Fra at være tæt på at forsvinde fra fjorden som ynglefugl, steg bestanden i 2021 og 2022 til henholdsvis 35 og 32 ynglepar. Fra 2023-2025 steg bestanden yderligere fra 48 par til 98 ynglepar, hvilket gør 2025 til det bedste år for arten i fjorden

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

siden 2007. Alle ynglepar blev fundet på tre øer: Eskilø (52 par), Lilleø (25 par) og Øksneholm (21 par). Yderligere fem par ynglede ved Selsø Sø.

Eneste yngleplads i de tre kommuner og nationalparken i 2025 udenfor Roskilde Fjord og Selsø Sø var Gundsømagle Sø, hvor et enkelt par ynglede. Syv par fjordterne ynglede ved Himmelsøen/Darup Grusgrav i Roskilde Kommune i 2021, men arten har ikke ynglet her siden (DOF-basen 2025).

Fjordternen er også på landsplan i tilbagegang og står opført på Rødlisten (DCE 2025) som "NT" = "Næsten Truet".

Oversigten over bestandsudviklingen for kystfuglene på 108 øer og 24 kystlokaliteter omkring Fyn viser, som i Roskilde Fjord, en meget markant tilbagegang for fjordternen fra 1974-76 til 2021-22 (Andersen & Bisschop-Larsen 2023).

Fjordterne – havde et særdeles godt år i Roskilde Fjord med 98 ynglepar i 2025.

5.2.8 Havterne

Ynglebestand i Roskilde Fjord: 31 par

Som fjordternen har også havterne i de tidligere overvågningsår ynglet med flere hundrede par i Roskilde Fjord, men er siden gået markant tilbage, selvom bestanden de seneste 10 år har udvist en svag fremgang. I 2020 ynglede blot 13 par, hvilket var det laveste antal ynglepar i fjorden i hele den periode, hvor der er foretaget tællinger.

I 2025 faldt bestanden fra 66 par til blot 31 par, hvilket dog er på niveau med de fleste af de seneste 10 optællingsår. Nedgangen skyldes hovedsageligt, at en koloni på sydspidsen af Øksneholm skrumpede ind fra 36 par i 2024 til blot seks par i 2025.

Flest fugle ynglede på Lilleø (23 par) og Øksneholm (seks par). Desuden ynglede et par henholdsvis Elleøre og Skovholmene.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Der er ikke i DOF-basen (2025) indtastet oplysninger om ynglende havterner i de tre kommuner eller nationalparkens område uden for Roskilde Fjord. Havterneren står opført på Rødlisten (2019) som "VU" = "Sårbar".

Oversigten over bestandsudviklingen for kystfuglene på 108 øer og 24 kystlokaliteter omkring Fyn viser, som i Roskilde Fjord, en markant tilbagegang for havterneren fra 1974-76 til 2021-22 (Andersen & Bisschop-Larsen 2023).

Havterne ved Jyllinge – 31 par ynglede i 2025. .

5.2.9 Rovterne

Ynglebestand i Roskilde Fjord: 1 par

Under tællingen på Eskilsø den 3. juni blev observeret en voksen rovtterne i hættemågekolonien på Studeholm, og i juli sås to voksne fugle, heraf den ene ængsteligt kaldende, samt en unge. Det vurderes derfor, at et par har ynglet på Eskilsø i 2025.

Rovterneren ynglede også på Eskilsø med et par i 2024. Arten blev ikke observeret som ynglefugl på tællingerne i 2022-2023, men i 2021 blev registreret muligt ynglende rovtterne på den nordlige del af Øksneholm i Frederikssund Kommune.

Der er ikke i DOF-basen (2025) indtastet oplysninger om ynglende rovtterner i de tre kommuner uden for Roskilde Fjord. Rovterneren står opført på Rødlisten (2019) som "CR" = "Kritisk Truet".

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Rovterne – ynglefugl på Eskilsø i 2024 og 2025. Foto Steen Højmark-Jensen.

5.2.10 Andre arter 2025

Toppet lappedykker er fast ynglefugl på Skovholmene i Lejre Vig, hvor vandet er mere brakt end i de nordligere dele af fjorden, og hvor der rørskov, hvori den kan anbringe sin rede. I 2025 ynglede otte par på Skovholmene og yderligere syv par ynglede ved Selsø Sø.

Grågås er en almindelig ynglefugl med 18 par på fjordens øer og holme, 32 par ved Selsø Sø og yderligere to par ved Bredvig Sø i 2025.

Knarand har i en årrække været fast ynglefugl på Eskilsø (syv par i 2025), og arten blev i 2025 også fundet ynglende på Flængholm (fire par) og Lilleø (ét par). Yderligere fem par ynglede ved Selsø Sø.

Skeand yngler de fleste år med mellem ca. 10 og 20 ynglepar i Roskilde Fjord. I 2025 ynglede dog kun seks par i fjorden. Dertil kommer seks par ved Selsø Sø.

Troldand har i de senere år opbygget en lille ynglebestand på holmene i den sydligste del af fjorden, dvs. i Lejre Kommune. Her ynglede 11 par i 2025, og dertil kommer to par på Ringøen samt enkelte par ved Selsø Sø.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Toppet lappedykker - ynglede i 2025 på Skovholmene og ved Selsø Sø. Foto: Steen Højmark-Jensen.

Knarand – ynglede med i alt 12 par i Roskilde Fjord i 2025. Foto Steen Højmark-Jensen.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Havørn er, efter 100 års fravær, tilbage som ynglefugl i Roskilde Fjord. De seneste år har mellem to og fire par ynglet ved fjorden. I 2025 var der fire par i Roskilde Fjord området: Bognæs (to unger), Borrevejle (én unge), Nordskoven (0 unger), Østskov, 3 unger.

Desuden har der tidligere ynglet et par havørne i Færgelunden ved Frederikssund, men det er flere år siden, at der har ynglet ørne her. Det er muligt, at parret her fra nu er flyttet til Orebjerg ud mod Isefjord (Ole Friis Larsen, Projekt Ørn, pers. Medd.).

Havørnepar ved Roskilde Fjord. Foto Steen Højmark-Jensen.

Ung havørn ved Frederikssund. Foto Steen Højmark-Jensen.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Øerne og holmene i Roskilde Fjord rummer desuden stabile bestande af forskellige arter af vadefugle, hvoraf flere er i tilbagegang herhjemme. Eskilsø er fjordens klart vigtigste ynglelokalitet.

Vadefugle som strandskade (91 par), vibe (45 par), stor præstekrave (13 par) og rødben (37 par) yngede i 2025 på fjordens øer og holme. Desuden yngede lille præstekrave, der er rødlistet som "Næsten Truet", ved Selsø Sø og Bredvig Sø, hvert sted med ét par.

Stor præstekrave –13 par yngede ved Roskilde Fjord i 2025. Foto Steen Højmark-Jensen.

Lille præstekrave – ynglefugl ved Selsø Sø og Bredvig Sø i 2025. Foto Steen Højmark-Jensen.

Rødben – 37 par ynglede ved Roskilde Fjord i 2025. Foto Steen Højmark-Jensen.

Målrettet naturpleje, herunder vedvarende regulering af den lokale rævebestand på især Eskilsø, har været til stor gavn for disse arter af vadefugle, og bestandene på Eskilsø har de seneste ca. 10 år været i markant fremgang (Figur 5-3 og Figur 5-4).

Gul vipstjert ynglede også i 2025 ved Bredvig Sø og Selsø Sø. Engpiber fandtes på praktisk taget alle øer og holme med græsdekke, og i skrænterne på Kølholm ynglede enkelte par digesvaler (omfattet af artsfredningsbekendtgørelsen og rødlistet som "Næsten Truet". Desuden kan nævnes agerhøne (rødlistet som "Sårbar"), sivsanger og nattergal ("Sårbar"), der alle ynglede ved Selsø Sø i 2025 samt blåhals, der også i 2025 blev fundet ynglende ved Bredvig Sø (se afsnit 5.3).

Gul vipstjert – ynglefugl ved Bredvig Sø og Selsø Sø i 2025. Foto Steen Højmark-Jensen.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Figur 5-3. bestandsudvikling for vibe (antal ynglepar) på Eskilsø 2015-2025.

Figur 5-4. bestandsudvikling for rødben (antal ynglepar) på Eskilsø 2015-2025.

Strandskade – ynglede med 91 par på fjordens øer og holme i 2025.

Rødben unge – arten ynglede med 37 par på fjordens øer og holme i 2025.

Vibeunge på Eskilsø – arten ynglede med 45 par på fjordens øer og holme i 2025.

5.3 Bredvig Sø og Klydesøen

Også i 2025 blev der optalt fugle ved Bredvig Sø umiddelbart syd for Selsø Sø, Frederikssund Kommune, dvs. i den nordlige del af Nationalpark Skjoldungernes Land. Bredvig Sø blev etableret af Frederikssund Kommune i vinteren 2017/18 med henblik på at reducere nitratudvaskningen til Roskilde Fjord. Området har tidligere været afvandet, men udpumpning af vand er nu stoppet, og der er opstået en mere eller mindre permanent ferskvandssø bag diget fra den gamle afvanding. Projektet har til formål at forbedre vandkvaliteten i Roskilde Fjord, men det er desuden håbet, at det nye vådområde vil udvikle sig til gavn for fuglelivet.

Efter etableringen af det nye vådområde Bredvig Sø, har forskellige arter af vandfugle indfundet sig i det nye vådområde (Tabel 5-3), herunder adskillige arter, der er "Sårbare", "Næsten Truede" eller "Truede" jf. Rødlisten (DCE 2025).

I 2021 opstod en koloni med 250 par hættemåger i det nye vådområde. I 2022 ynglede hele 450 par. Sandsynligvis drejer det sig om "tilflyttere" fra Selsø Sø, hvor antallet gik tilbage, og hvor arten opgav yngel på øen ved Ventevej i områdets nordlige ende. I 2023 indfandt 380 par sig, men disse ynglede ikke med succes pga. prædation fra ræv. I 2024 ynglede blot 10 par, og i 2025 ynglede arten slet ikke. Også klyde har regelmæssigt ynglet eller forsøgt at yngle (Tabel 5-3).

Fra 2025 skal først og fremmest fremhæves et ynglefund af blåhals, der fortsat er en fåtallig ynglefugl på Sjælland.

Howdan fuglelivet vil udvikle sig fremover, afhænger i høj grad af driften på randarealerne. Disse bør ryddes og arealerne afgræsses eller slås, hvis områdets værdi for vandfugle skal bevares.

Blåhals (sydlig race) – ynglede med et par ved Bredvig Sø i 2024 og 2025. Foto Steen Højmark-Jensen.

Tabel 5-3: Vurderet bestandstørrelse af ynglefugle ved Bredvig Sø 2019-2025. Desuden er anført de enkelte arters status på Rødlisten (2019), idet LC = "Livskraftig", VU = "Sårbar", NT = "Næsten Truet", "EN" = "Truet", "CR" = Kritisk Truet. * = Ringe/manglende ynglesucces.

Art	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lille lappedykker (LC)	0	0	0	1	1	2	2
Knopsvane (LC)	0	1	1	1	2*	2*	2
Grågås (LC)	0	0	0	6	8	9	5
Gravand (VU)	0	0	2	1	0	0	1
Knarand (LC)	0-1	0-1	0	0	1	2	2
Gråand (LC)	0-1	0-1	1	2	0	0	2
Skeand (VU)	0-1	0-1	1	0	1	0	0
Agerhøne (VU)	0	0-1	0	0	0	0	0
Rørhøne (VU)	0	0-1	0	0	0	0	0
Blishøne (VU)	2	2	1	2	3	2	2
Vandrikse (LC)	0	0	0	1	0	0	1
Strandskade (LC)	1	0-1	0	1	1	1	2
Klyde (VU)	0	5	4-5	0	7*	0	25*
Stor præstekrave (VU)	0	0	1-2	0	0	1	1
Lille præstekrave (NT)	0-1	0-1	1-2	1	1	0	1
Vibe (VU)	3	4	5-6	5	6	4	3
Rødben (NT)	2-3	2	2	0	2	3	2
Hættemåge (EN)	0	0	250	450	380*	10	0
Gøg (NT)	0	0	0	0	1	2	2
Sanglærke (NT)	1	7	6	11	12	12	9
Engpiber (LC)	0	1	1-2	0	1	1	1
Hvid vipstjert (LC)	0	0	1-2	1	2	2	1
Gul vipstjert (LC)	5	0-3	3-4	2	3	2	2
Nattergal (VU)	0	0	1	1	1	0	2
Blåhals (LC)	0	0	0	0	0	1	1
Bynkefugl (LC)	0	0-2	1	0	0	0	0
Gærdesanger (LC)	0	0	0	0	1	0	0
Tornsanger (LC)	0	0	2	2	2	2	4
Sivsanger (LC)	0	0	0	1	1	1	0
Kærsanger (LC)	0	1	1	2	2	1	2
Rørsanger (NT)	0	1	0	3	2	2	2
Gulbug (VU)	0	0	0	0	0	1	0
Tornirisk (LC)	0	0	0	2	3	1	2
Rørspurv (NT)	1-2	4	2-3	4	4	2	4
Gulspurv (VU)	0	0	2	3	3	2	5

Desuden rastede og fouragerede en række arter af vandfugle ved Bredvig Sø i 2025 (Tabel 5-4). Fra listen over rastefugle kan bl.a. fremhæves helt op til 11 sølvhejrer i 2024, 4.000 bramgæs i 2025, samt at hele 19 arter af vadefugle nu er observeret i området.

Tabel 5-4: Rastende fugle ved Bredvig Sø 2019-2025. Tallene er maks-tal, dvs. det højeste antal fugle set på lokaliteten det pågældende år. Årenes tællinger er suppleret med DOF-basen (2024).

Art/år	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lille Lappedykker				15	6	26	11
Gråstrubet Lappedykker					1	2	
Knopsvane		4	4	4	31	18	5
Sangsvane				12	2	2	
Canadagås			16	2			11
Bramgås	4.200		800	1.500	2.500	540	4.000
Grågås	40	600	63	160	130	225	103
Blisgås						12	50
Gravand	15	36	22	24	24	22	34
Taffeland			9	21	12	20	8
Troldand		60	35	70	130	255	610
Atlingand			3	7	1		
Skeand	2	2	4	18	26	15	14
Knarand	3	38	26	37	95	61	19
Pibeand		10	4	120	500	72	410
Gråand	4	14	4	79	27	51	22
Spidsand					5	2	8
Krikand	16	14	6	115	65	59	79
Gøg			1	1	1	2	2
Blishøne	4	15	26	80	46	44	36
Klyde	3	17	2	5	15	13	76
Strandskade	3	4	1	11	4	3	6
Stor Præstekrave		2	4	3	1		6
Lille Præstekrave	1	4	4	6	2	2	4
Vibe	6	14	14	35	63	122	80
Storspove					6		1
Lille Kobbersneppe				2			2
Dobbeltbekkasin				67	2	15	2
Mudderklire		2	1	1	1		1
Svaleklire				7	6	6	3
Tinksmed	1	35		33	29	5	29
Rødben		9	6	5	14	7	4
Sortklire				3	4	4	2
Hvidklire	1	3		19	22	5	20
Brushane		8		14	12	6	19
Krumnæbbet Ryle				2			
Temmincksryle		7		7	11		2
Almindelig Ryle				115	31	8	7
Dværgryle					1		
Sølvhejre					2	11	4

Klydesøen (= Lille Rørsø) ligger centralt på Eskilsø, umiddelbart nord for Rørmosen. I de perioder, hvor der er vand i søen, udgør det vanddækkede areal ca. 2,5 hektar. Indtil 2018 tørrede Klydesøen dog ofte ud i løbet af sommeren. Frederikssund Kommune, Nationalpark Skjoldungerne Land og Struckmanns Naturfredningsfond samarbejdede derfor i vinteren 2018/19 om at få hævet vandstanden og sikre et mere stabilt vanddække i søen. Projektet omfattede hovedsageligt tilkastning af dræn.

Projektet med at hæve vandstanden og sikre et mere permanent vanddække i Klydesøen på Eskilsø 2018/2019 har virket efter hensigten. Der har været vand i Klydesøen ved alle besøg i 2019-2025, og Klydesøen lever nu for alvor op til sit navn, da klyde med yngleaktivitet har været observeret ved søen årligt i perioden 2021-2025. I 2025 yngede klyde, vibe, rødben og strandskade på bredden i umiddelbar tilknytning til den nye sø, og en række arter af andefugle og måger sås raste på vandfladen.

Klydesøen på Eskilsø, juni 2025.

5.4 Fuglebeskyttelsesområdet

Fuglebeskyttelsesområdet Roskilde Fjord er udpeget for de ynglende Bilag 1-arter rørdrum, havørn, rørhøg, klyde, sorthovedet måge, dværgterne, fjordterne, havterne og rødrygget tornskade.

Havørn har 3-4 faste ynglepladser omkring fjorden, sorthovedet måge yngler kun meget sporadisk, senest ved Selsø Sø i 2021, og dværgterne har været forsvundet som ynglefugl i en lang årrække. Rørhøg yngler årligt ved Selsø Sø, Svogerslev Sø, Kattingesøerne og Gundsømagle Sø med 1-2 par, og rørdrum yngler årligt ved Gundsømagle Sø og næsten årligt ved Svogerslev Sø og Kattingesøerne. Rødrygget tornskade yngede i 2025 på Strandenge ved Sølager.

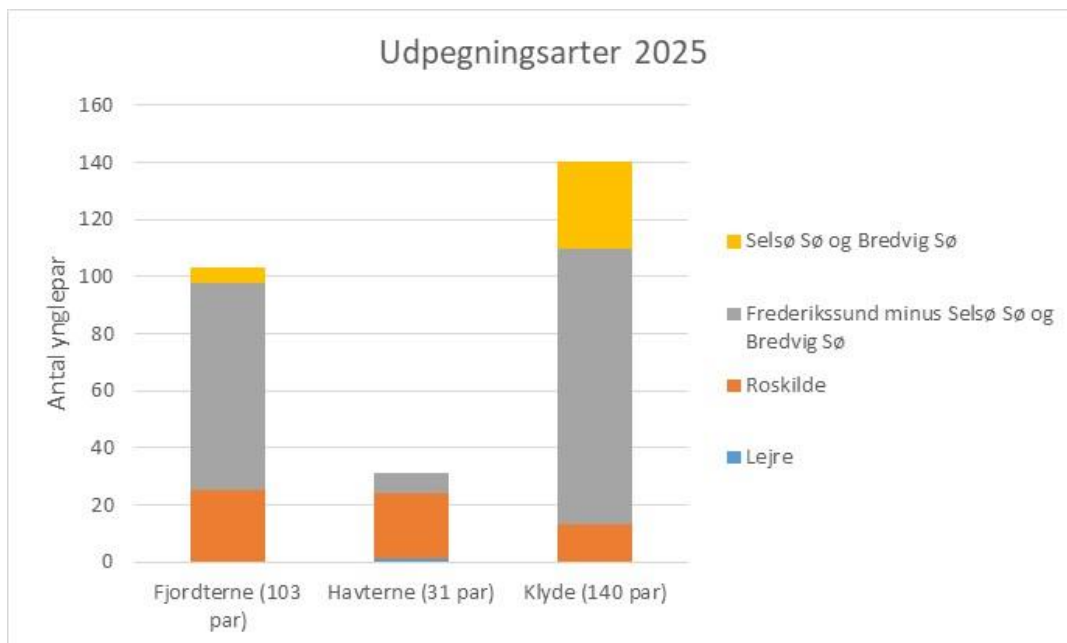
Den kommunale fordeling i 2025 af de tre aktuelt ynglende udpegningsarter på holmene i Roskilde Fjord samt Selsø Sø og Bredvig Sø fremgår af Figur 5-5.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

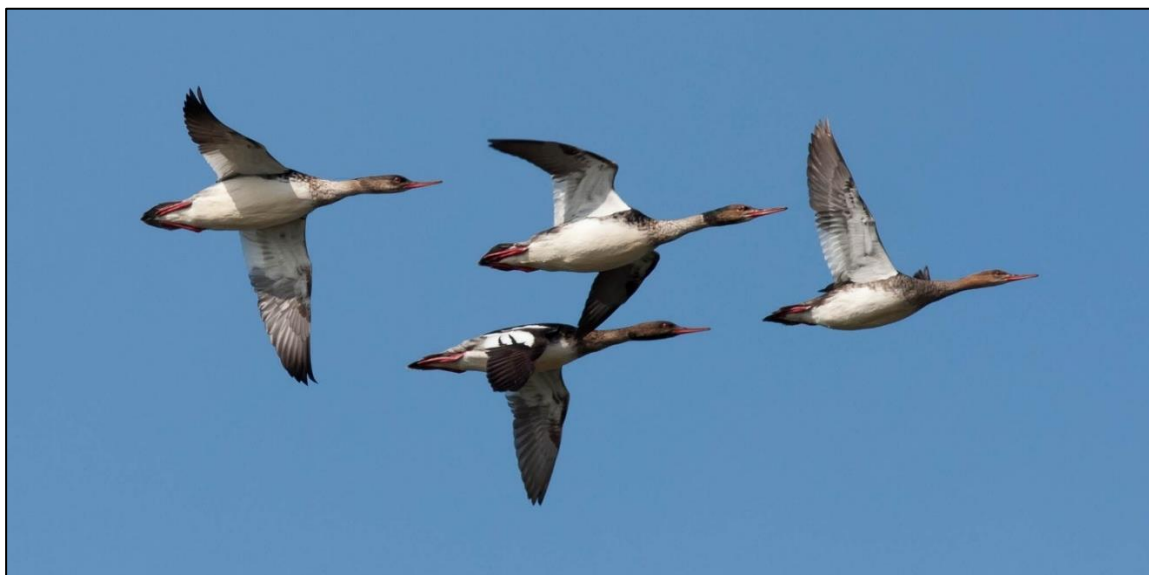

Figur 5-5: Kommunal fordeling af ynglende udpegningsarter i 2025.

5.5 Ikke-ynglende arter

Desuden blev i 2025 i DOF-basen noteret en række arter af rastende vandfugle, rovfugle og spurvefugle ved Roskilde Fjord (DOF-basen 2025). Et udvalg af disse er sammenfattet i Tabel 5-5.

Fra denne liste kan fremhæves hvidøjjet and ved Selsø Sø i juni, september og oktober, savisanger ved Selsø i april, maj og juli, sort glente ved Selsø Sø den 24. juni, kongeørn ved Bognæs den 15. marts og sortterne på Eskilsø den 3. juni.

Toppede skalleslugere ved Frederikssund. Foto Steen Højmark-Jensen.

WSP Danmark A/S

Projekt navn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

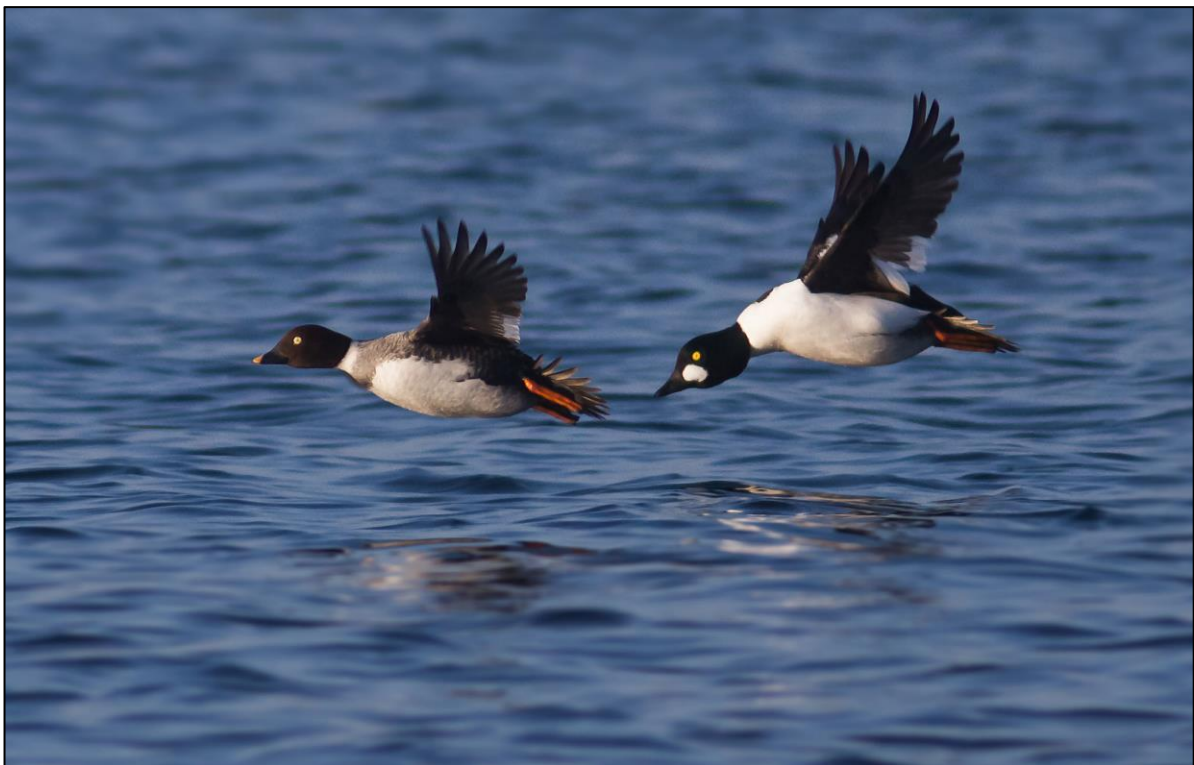
Dato: 2026-01-08

Tabel 5-5: Udvalgte rastende fuglearter set i 2025 per 7. november i og omkring Roskilde Fjord. Tallene er maks-tal, dvs. det højeste antal fugle set. Årets tællinger er suppleret med DOF-basen (2025).

Art	Antal	Dato	Lokalitet	Art	Antal	Dato	Lokalitet
Lille lappedykker	87	28-01	Eskilsø	Vandrefalk	1	21-09	Selsø Sø
Toppet lappedykker	65	31-08	Bredvig, Roskilde fjord	Vandrikse	5	14-09	Selsø Sø
Gråstrubet lappedykker	12	13-07	Bløden	Blishøne	4.150	16-08	Selsø Sø
Sorthalset lappedykker	2	22-06	Selsø Sø	Trane	69	21-03	Store Havelse
Skarv	900	22-06	Selsø Sø	Strandskade	41	17-02	Dyrnæs til
Sølvhejre	21	17-02	Svogerslev Sø	Klyde	76	18-04	Bredvig Sø
Fiskehejre	38	13-02	Selsø Sø	Lille præstekrave	4	15-07	Selsø Sø
Hvid stork	1	26-09	Selsø Sø	Stor præstekrave	25	15-08	Græse
Knopsvane	380	18-03	Græse	Hjejle	1.000	03-11	Bløden
Sangsvane	243	13-02	Selsø Sø	Strandhjejle	4	03-10	Græse
Tundrasædgås	12	12-01	Sølager Strandeng	Vibe	400	13-09	Bløden
Kortnæbbet gås	1	22-03	Selsø Sø	Islandsk ryle	6	28-09	Græse
Blisgås	830	09-03	Selsø Sø	Temmincksryle	3	09-07	Bløden
Grågås	2.420	21-05	Selsø Sø	Krumnæbbet ryle	2	09-07	Bløden
Canadagås	150	10-10	Græse	Almindelig ryle	320	31-10	Græse
Bramgås	5.000	14-10	Bolund	Brushane	19	01-05	Bredvig Sø
Knortegås	10	29-10	Lejre Vig	Enkeltbekkasin	2	18-02	Svogerslev Sø
Rustand	2	26-06	Selsø Sø	Dobbeltbekkasin	15	07-11	Sølager
Gravand	110	03-02	Græse	Stor kobbersneppe	1	06-07	Græse
Pibeand	1.450	28-09	Græse	Lille kobbersneppe	4	31-07	Græse
Knarand	281	16-08	Selsø Sø	Småspove	1	29-07	Græse
Krikand	480	26-10	Selsø Sø	Storspove	130	13-02	Græse
Gråand	1.000	17-02	Græse	Sortklire	5	10-06	Græse
Spidsand	88	25-03	Græse	Rødben	29	13-04	Eskilsø
Atlingand	2	27-06	Selsø Sø	Hvidklire	26	03-08	Græse
Skeand	470	14-09	Selsø Sø	Svaleklire	13	07-06	Selsø Sø
Taffeland	566	26-10	Selsø Sø	Tinksmed	43	19-07	Selsø Sø
Hvidøjet and	1	02-10	Selsø Sø	Mudderklire	4	15-07	Græse
Troldand	15.000	16-02	Store Kattinge Sø	Dværgmåge	2	06-07	Selsø Sø
Bjergand	130	22-02	Møllekrog, Roskilde fjord	Hættemåge	680	08-08	Græse
Ederfugl	400	13-04	Eskilsø	Stormmåge	211	25-10	Selsø Sø
Sortand	5	15-01	Frederiksværk	Sølvmåge	114	04-01	Bognæs
Fløjlsand	3	21-02	Frederikssund til Dyrnæs	Rovterne	12	08-08	Græse
Hvinand	3.300	21-01	Dyrnæs til Kregme	Splitterne	99	23-08	Græse
Lille skallesluger	51	05-01	Bredvig, Roskilde fjord	Fjordterne	33	03-08	Græse
Toppet skallesluger	35	12-01	Sølager Strandeng	Havterne	5	03-08	Græse
Stor skallesluger	50	17-02	Eskilsø	Sortterne	1	03-06	Eskilsø
Hvepsevåge	26	01-09	Store Havelse	Huldue	7	28-07	Bognæs
Sort glente	1	24-06	Selsø Sø	Natugle	1	31-08	Græse
Rød glente	4	07-11	Græse	Skovhornugle	4	26-05	Bognæs
Havørn	8	24-03	Eskilsø	Mursegler	1.000	25-06	Selsø Sø
Rørhøg	3	25-06	Selsø Sø	Isfugl	1	27-10	Store Kattinge
Blå kærhøg	2	31-10	Bognæs	Sortspætte	1	17-02	Bognæs Stor-
Duehøg	1	12-08	Græse	Gul vipstjert	38	25-08	Græse
Spurvehøg	7	12-10	Bognæs	Bjergvipstjert	1	19-09	Græse
Musvåge	385	12-10	Bognæs	Hvid vipstjert	40	12-08	Eskilsø
Fjeldvåge	1	19-01	Østskov	Silkehal	19	02-11	Græse
Kongeørn	1	15-03	Bognæs	Græshoppesanger	3	11-05	Græse
Fiskeørn	1	30-09	Bolund	Savisanger	1	02-07	Selsø Sø
Tårnfalk	4	09-10	Selsø Sø	Stor tornskade	1	31-10	Bognæs
Dværgfalk	1	27-04	Græse	Ravn	25	17-02	Bognæs
Lærkefalk	1	21-08	Selsø Sø	Snespurv	5	18-01	Bolund

Pibænder ved Frederikssund. Foto Steen Højmark-Jensen.

Hvinænder ved Frederikssund. Foto Steen Højmark-Jensen.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

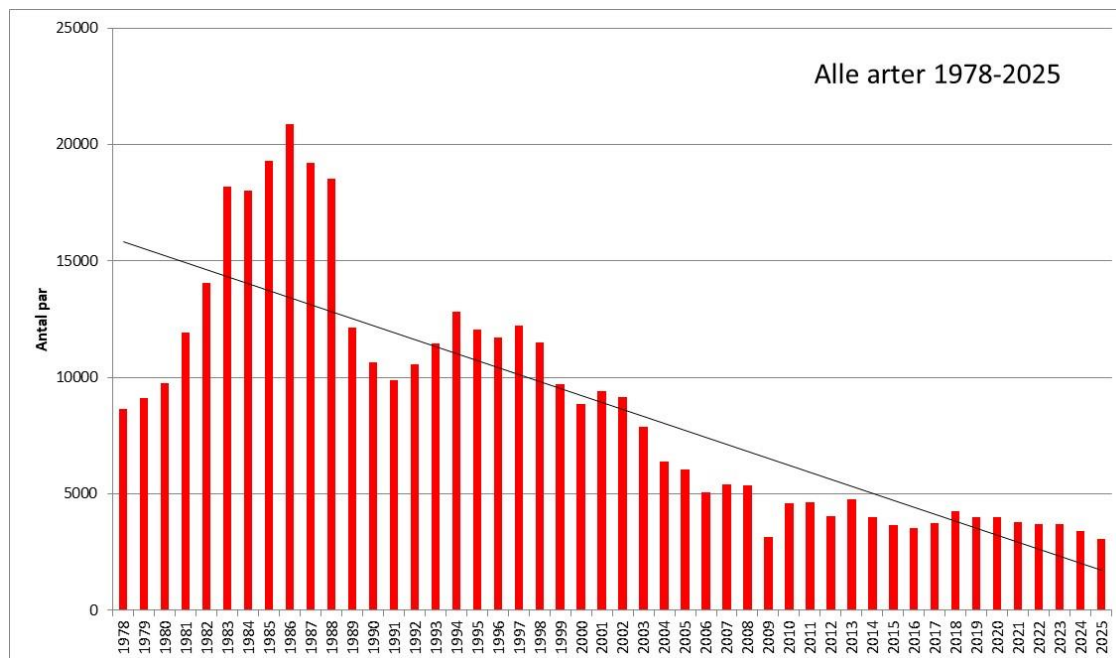
6 LANGTIDSUDVIKLING

Ses på den langsigtede udvikling i hele overvågningsperioden, nåede ynglefuglebestandene i fjorden efter ca. ti år med fremgang for mange arter, især måger og terner, et foreløbigt maksimum på over 20.000 par i 1986. Derefter fulgte en tilbagegang for en række arter, hvilket bl.a. blev tilskrevet forekomsten af rotter på en del af holmene. I første halvdel af 1990'erne syntes tilbagegangen standset for de fleste arter, bl.a. på grund af flere års intensiv rottebekæmpelse udført i forbindelse med ynglefugletællingerne (Bregnballe et al. 2022). Denne stabilisering blev dog vendt til en ny tilbagegang.

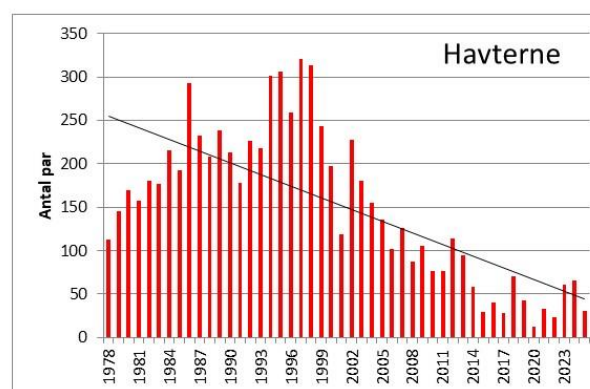
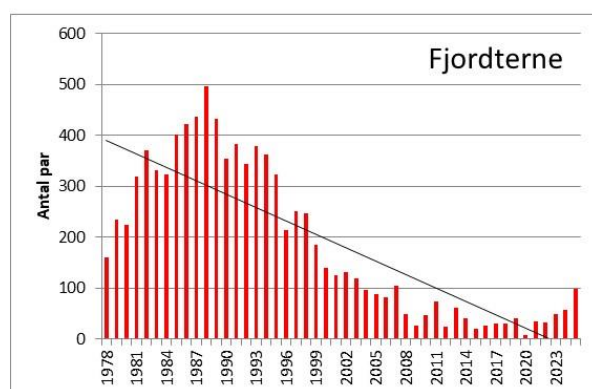
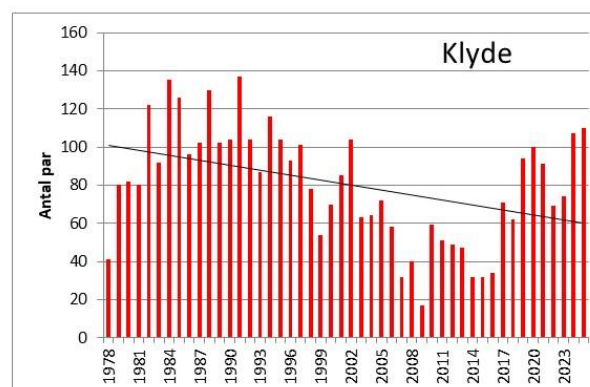
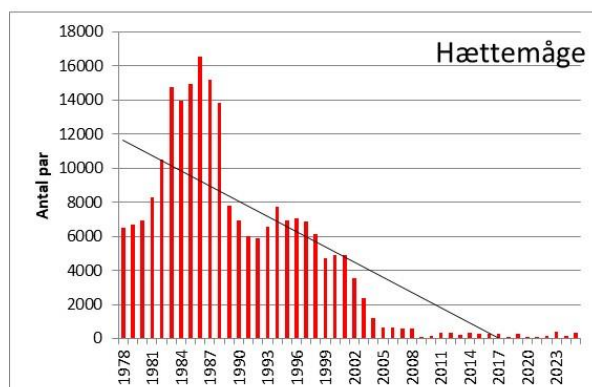
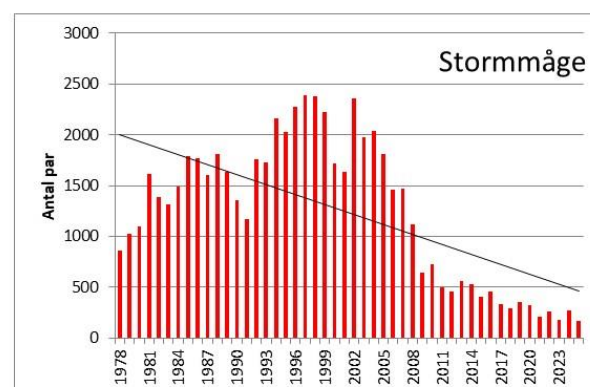
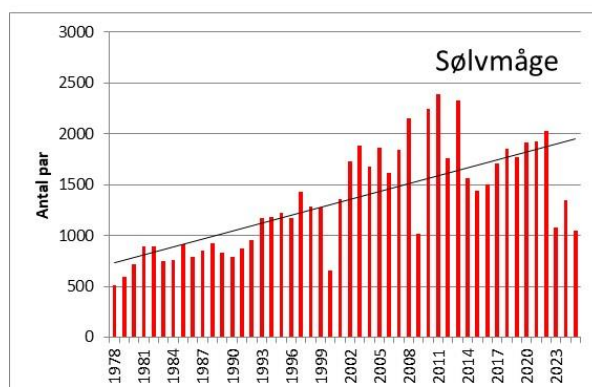
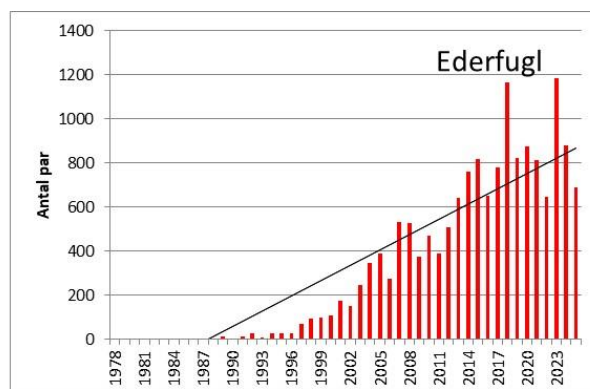
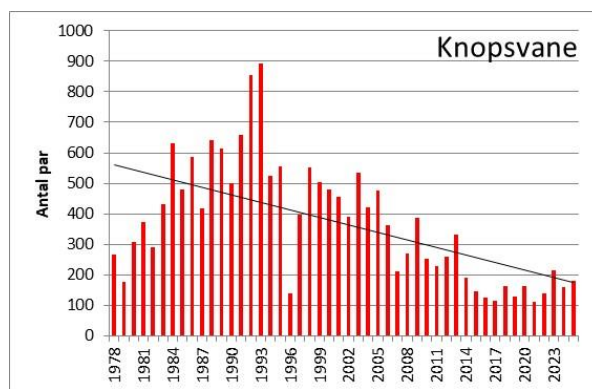
En stor del af den samlede nedgang i antallet af ynglende vandfugle gennem årene skyldes meget markante langsigtede tilbagegange for stormmåge og hættemåge. Vigtigste undtagelse fra det generelle indtryk af bestandstilbagegange er ederfugl og sølvmåge, hvoraf især den førstnævnte har udvist markant langsigtet fremgang de senere år. Med 3.044 ynglepar i 2025 i hele fjorden er den samlede ynglebestand af vandfugle lavere end året før (3.414), Figur 6-1. Nedgangen 2024-2025 skyldes først og fremmest færre sølvmåger og ederfugle. Bestandsudviklingen 1978-2025 for udvalgte arter er vist i Figur 6-2.

De strandenge og søer, der ikke indgår i det faste overvågningsprogram, rummede ved den seneste dækning i 2007-2008 ingen ynglende "udpegningsarter" men må formodes fortsat at rumme bestande af engfugle som vibe, rødben, engpiber og gul vipstjert, der ellers er i tilbagegang herhjemme.

Disse og andre karakterarter for strandeng er da også fundet ved tidligere fugletællinger ved Krabbesholm (Orbicon 2014-2015), Bolund (Orbicon 2015), strandengene ved Græse Bakkeby (Orbicon 2016) og på strandengene ved Parcelgården i Roskilde Kommune (WSP 2021).

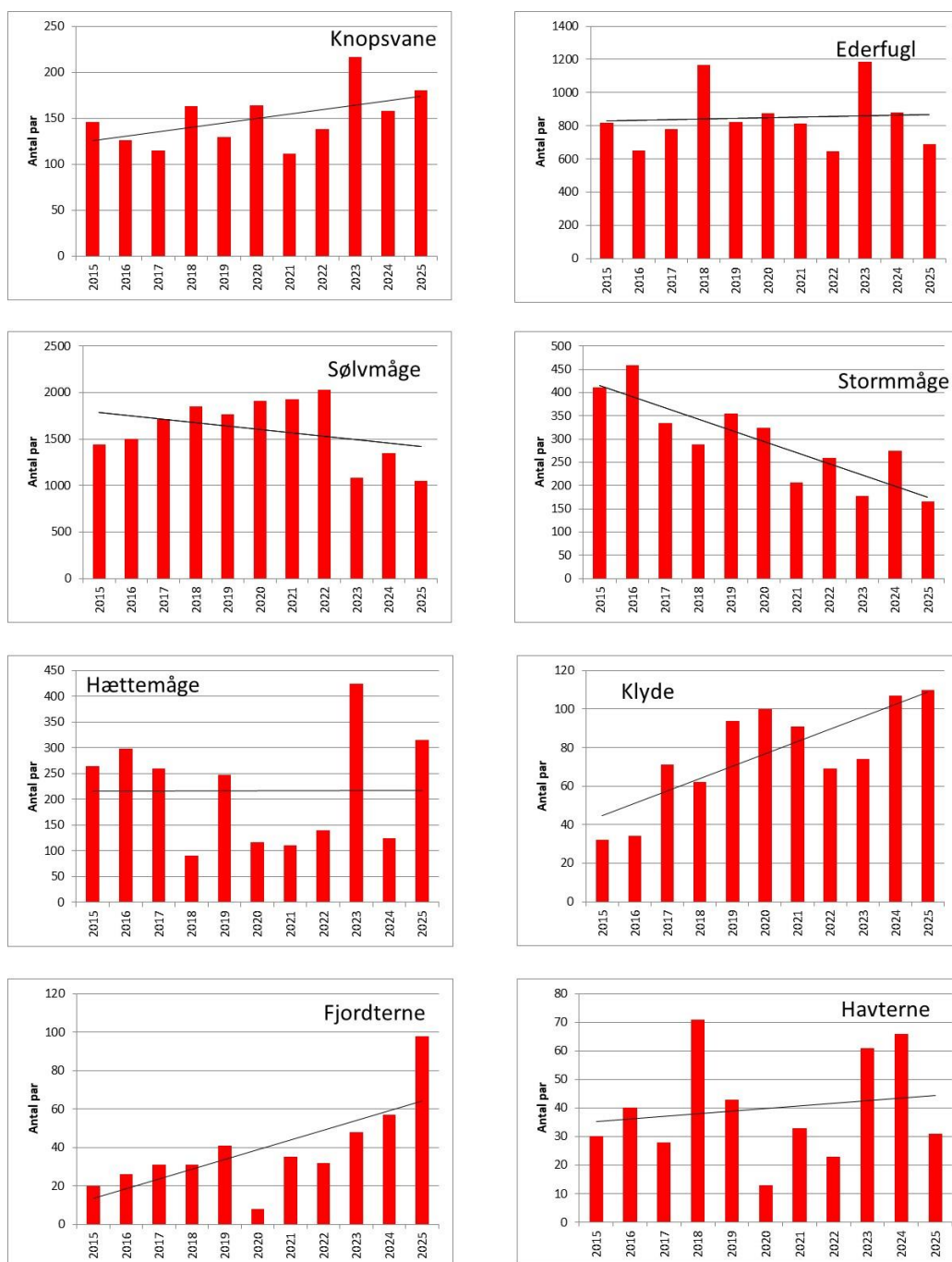
Figur 6-1: Bestandsudvikling 1978-2025 (ynglepar) for vandfugle (alle arter) på holme og øer i Roskilde Fjord.

Figur 6-2: Bestandsudvikling i Roskilde Fjord minus Selsø Sø området 1978-2025 for udvalgte arter.

Det fremgår af Figur 6-2, at en meget stor del af tilbagegangen i det samlede antal ynglefugle over hele perioden 1978-2025 skyldes, at hættemågebestanden er reduceret fra mere end 15.000 ynglepar i midten af 1980'erne til nogle få hundrede ynglepar i 2020'erne. Også nedgang i bestandene af stormmåge, knopsvane, klyde samt hav- og fjordterne bidrager til den samlede nedgang i perioden.

Det fremgår dog også, at såfremt der "zoomes ind" på de seneste 10 år, er billedet knap så entydigt, idet fjordterne, havterne og klyde udviser fremgang i perioden, mens bestanden af knopsvane er stabil, og havterne udviser en svag fremgang (Figur 6-3).

Figur 6-3: Bestandsudvikling i Roskilde Fjord minus Selsø Sø 2015-2025 for udvalgte arter.

7 TILTAG TIL GAVN FOR FUGLENE

De vigtigste forhold vedrørende trusler, plejebehov for lokaliteterne, der indgår i overvågningen, er sammenfattet i Tabel 5-2. For større lokaliteter som Eskilsø eller Selsø Sø er der typisk tale om forslag vedrørende græsningspraksis, regulering af prædatorer og/eller rydning af vedplanter og høje urter.

Græsningen på større lokaliteter som Eskilsø bør nøje følges og om nødvendigt justeres for at sikre, at der ikke sker trampeskader, dvs. situationer, hvor græssende dyr ødelægger jordrugende fugles reder og æg, som det f.eks. blev set i 2019 (men ikke siden). Problemet kan bedst imødegås ved at hegne de mest følsomme områder fra på de mest følsomme tidspunkter i fuglenes yngletid eller ved helårsgræsning med færre dyr. Ejeren af Eskilsø, Struckmanns Naturfredningsfond, reducerede i 2024 antallet af græssende kreaturer på Eskilsø til ca. 50 dyr.

Der bekæmpes vedvarende rotter, mink og ræv på fjordens vigtigste fuglelokaliteter. Særligt på Lilleø og Eskilsø har indsatsen været massiv, hvilket rimeligvis er årsagen til de markante fremgange, der de senere år er set for måger, terner og vadefugle på øen.

En nyere videnskabelig artikel (Bregnballe et al. 2022) konkluderer, at tilstedeværelsen af rotter i Roskilde Fjord har en signifikant negativ effekt på antallet af ynglepar af klyde, hættemåge og fjordterne.

Kommunerne besøger derfor, med støtte fra Nationalpark Skjoldungernes Land de enkelte øer og holme en til to gange årligt, og i forbindelse med de årlige ynglefugletællinger registreres også eventuelle tegn efter rotter eller andre prædatorer.

Der blev i 2025 blev fundet spor efter rotter på Eskilsø, Kølholm, Yderste Holm og måske Tobaksholm og Ringøen. Dette tyder på, at rotterne har været i fremgang siden 2024, hvor der kun blev fundet spor af rotter på Eskilsø. Desuden blev der fundet spor efter mink på Kølholm, Peberholm samt ved Selsø Sø, og der blev fanget mink på Eskilsø. I februar blev der nedlagt en ræv på Eskilsø, og desuden er den invasive art rynket rose fundet på enkelte holme.

På ingen lokaliteter kunne konstateres direkte prædation, der kunne relateres til rotter. Det er dog vigtigt årligt at undersøge holmene senest i januar-februar for forekomst af rotter og om nødvendigt foretage en bekæmpelse, så holmene er rottefri, når fuglene ankommer til ynglepladserne i marts-april.

Rottebekæmpelsen foregår ved en kombination af forskellige tiltag: droner, besigtigelser, vildtkameraer, hunde, skydning og forskellige former for fælder. På Eskilsø har det været nødvendigt, under overholdelse af de gældende regler, at inddrage rottegift i bekæmpelsen af rotter i forbindelse med gården og huset på øen.

Indsatsen foretages i samarbejde med de tre kommuners rottebekæmpelse, lokale frivillige, jagtforeningen Jyllinge Holme, Naturstyrelsen og Nationalpark Skjoldungernes Land. Kommunerne foretager hvert forår en besigtigelse med deres skadedyrsspecialister og lægger en strategi for bekæmpelsen. Samtidig understøtter Naturstyrelsen løbende overvågningen med drone, og Nationalpark Skjoldungernes Land opsætter vildtkameraer for at få bekræftet, om der er rotter, mink eller også ræv på

lokaliteten. Frivillige fra bl.a. Jagtforeningen Jyllinge Holme har, i samarbejde med kommunerne bl.a. bekæmpet rotter på Lilleø og Eskilsø.

Rævebekæmpelsen på Eskilsø virker efter hensigten, og der bør fortsat være fokus på eliminering af ræv på lokaliteten. Øen har fortsat potentiale som ynglelokalitet for vadefugle, måger og terner, som næppe kan realiseres med tilstedeværelsen af ræve.

Der er tidligere konstateret mink i havnene i Jyllinge, Gershøj, Veddelev og Skovbroen, og forekomster i andre havne er sandsynlige. Mink herfra og fra andre områder kan få adgang til vigtige fuglelokaliteter og bør bekæmpes. Nationalpark Skjoldungernes Land, Naturstyrelsen og HHE v/Hans-Henrik Erhardi påbegyndte derfor i 2024 et toårigt projekt om bekæmpelse af mink i nationalparken.

Reguleringen af sølvmåger på Jyllinge Holme har i en årrække reduceret artens ynglesucces lokalt på de øer, hvor den foregår og kan også være en medvirkende årsag til den meget markante nedgang i antallet af fugle og den lave ynglesucces, der er set de seneste tre år.

For hovedparten af holmene nævnes desuden forstyrrelser som en sandsynlig faktor, der kan påvirke ynglefuglebestandene. Derfor fik Naturstyrelsen, de tre fjordkommuner og Nationalpark Skjoldungernes Land i vinteren 2018/19 opsat skilte med information om færdselsregler og adgangsforbud på alle de vigtigste ynglelokaliteter rundt om i fjorden. Skiltene tilses årligt, vedligeholdes og udskiftes, hvis der er behov for dette.

Der arbejdes desuden med anden målrettet information og tiltag, der kan forebygge, at sejlene eller windsurfere går i land på øerne i yngletiden. Naturstyrelsen, de tre fjordkommuner og Nationalpark Skjoldungernes Land har f.eks. udgivet en folder, som formidler fjordens færdselsregler og anden hensynsfuld færdsel på fjorden.

Som tidligere nævnt har de tre kommuner, Nationalpark Skjoldungernes Land, Aarhus Universitet og WSP desuden samarbejdet om en artikel, der sammenfatter bestandsudviklingen for fjordens ynglende vandfugle og udviklingen i yngleforholdene på holmene og i fjorden (Bregnballe et al. in prep.).

På praktisk taget alle øer i Roskilde Fjord skiltes med færdselsreglerne i vildtreservatet.

WSP Danmark A/S

Projektnavn: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2025

Projektnr.: 22007167, 22007168, 22007169,
22007635

Dato: 2026-01-08

Side 69 af 82

I 2019 støttede de tre kommuner og Nationalpark Skjoldungernes Land et forskningsprojekt, der havde til formål at belyse, hvordan kajaksejlds påvirker rastende og fældende knopsvaner, og hvordan sejladserne kan tilrettelægges uden at forstyrre fuglene (Holm et al. 2019), se foto nedenfor.

Der er dog ikke under de seneste fire års tællinger observeret overtrædelse af reglerne for færdsel i vildtreservatet eller set episoder, hvor rekreative aktiviteter forstyrrer området fugleliv.

I vinteren 2022/23 etablerede Nationalpark Skjoldungernes Land i samarbejde med Miljøstyrelsen tre nye stenrev Roskilde Fjord. De nye stenrev ligger ved Veddelev, Nørrerev og den lille ø, Ægholm.

Nationalpark Skjoldungerne Land undersøger desuden, evt. med samarbejdspartnere, mulighederne for at gennemføre følgende tiltag i den kommende planperiode for nationalparken:

- Udplantning af ålegræs med frivillige.
- Etablering af muslingerev.
- Etablering af 'smolt-rev'.
- Forsøg med klimasikring af holme.
- Forsøg med etablering af yngleplatforme.
- Udarbejdelse af katalog over mulige virkemidler.

I 2024 og 2025 har Struckmanns Naturfredningsfond i samarbejde Nationalpark Skjoldungernes Land undersøgt mulighederne for og konsekvenserne af gennemføre helårsgræsning, fremme udviklingen af overdrev og skabe en naturlig hydrologi i Rørmosen på Eskilsø.

Projekt om kajakkers forstyrrelser af knopsvaner i Roskilde Fjord (Holm et al. 2019). Foto Thomas Eske Holm.

8 REFERENCER

- Andersen, N. & Bisschop-Larsen 2023. Kystfuglene omkring Fyn. Ynglefugle på 108 øer og kystlokaliteter. – Dansk ornitologisk lokalafdeling for Fyn.
- Bregnballe, T., Thorup, O., Jacobsen, L.B. Kjeldsen, J.P. & Hansen, M. 2015a: Udviklingen i ynglebestanden af klyder i Danmark 1970-2014. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 109-3: 121-133.
- Bregnballe, T., Jørgensen, H.E., Christensen, C. & Drachmann, J. 2015b: Udviklingen i ynglebestanden af hættemåger i Danmark 1970-2010. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 109-4: 179-192.
- Bregnballe, T. Sunde, P., Clausen, K.K. 2022. Occurrence of rats and their impacts on colonial water-birds in a Danish fjord. - *Ornis Fennica* 99: 37–51.
- Christensen, J. S, Hansen, Hesselballe, T., Rasmussen, P., A., F, Nyegaard, T., Eskildsen, D., P., Clausen, P., Nielsen, R., D., Bregnballe, T. 2022. Systematisk oversigt over Danmarks fugle 1800-2019. – Dansk Ornitologisk Forening.
- Bregnballe, T., Jacobsen, E.M. Andersen-Harild, P. & Hansen, E. in prep. Udviklingen i ynglebestanden af vandfugle i og ved Roskilde Fjord 1978-2019.
- DCE 2025: Udtræk fra Rødliste 2030 fra DCE's hjemmeside per 7-11-2025: [AU Ecoscience - Den Danske Rødliste](#)
- DOF-basen 2025. Dataudtræk fra www.dofbasen.dk per 7. november 2025.
- Holm, T.E., Clausen, K.K., Pedersen, C.L., Jacobsen, E.M. & Bregnballe, T. 2019. Undersøgelse af kajakers forstyrrende effekter på fældende knopsvaner i Roskilde Fjord. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 30 s. - Videnskabelig rapport nr. 350.
- Jacobsen, E.M. 2017: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 1978-2017. - Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift 111 (2017): 49-58.
- Jensen, E. S. 2025. Knopsvane (Cygnus olor) ungekuld syd for Eskilø 2022-2023-2025. – notat/skema udarbejdet af Erik Steen Jensen fra Nationalpark Skjoldungernes Land.
- Jægerforbundet 2022. ([Husk fredning af edderfugl i visse områder - Danmarks Jægerforbund \(jaegerforbundet.dk\)](#)). – Nyhedsbrev om fredning af edderfugl i ny bekendtgørelse.
- Miljøstyrelsen 2023. Natura 2000-plan 2022-2027. Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Natura 2000-område nr. 136. Habitatområde H120 og H199. Fuglebeskyttelsesområde F105 og F107.
- Orbicon A/S 2014-2015: Ynglende fugle ved Krabbesholm. – rapport til Lejre og Frederikssund Kommuner.
- Orbicon A/S 2015: Ynglende fugle ved Bolund. – Rapport til Roskilde Kommune.
- Orbicon A/S 2016: Ynglende fugle på strandene ved Græse Bakkeby. – Rapport til Frederikssund Kommune.
- Orbicon A/S 2007-2017: Overvågning af ynglende fugle i Roskilde Fjord, med registrering af naturforhold. – Tværkommunal naturovervågning for Roskilde, Frederikssund og Lejre Kommuner.

WSP 2024: Ynglende fugle i Roskilde Fjord 2024. Naturovervågning. - Nationalpark Skjoldungernes Land, Roskilde, Frederikssund og Lejre Kommuner.

Vikstrøm, T., T. Nyegaard, M. Fenger, N. Brandtberg & H. Thomsen 2015: Status og udviklingstendenser for Danmarks internationalt vigtige fugleområder (IBA' er). – Dansk Ornitologisk Forening.

WSP 2021. Ynglende og rastende fugle på strandene ved Parcelgården. – rapport til Roskilde Kommune.

Bilag 1: Bestandsudvikling (ynglepar) 1978-2025 på øer og holme dækket hele perioden, dvs. eksklusive Selsø Sø samt strandenge og andre lokaliteter kun dækket enkelte år i perioden. Udpegningsarter er vist med **fed** skrift.

Bilag 1 – Roskilde Fjord	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Toppet lappedykker	0	0	0	1	4	13	7	2	4	4	2	9	8	4	8	9	10	10	4	14
Gråstrubet lappedykker	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	1	0	0	0	0	2	12	2	5
Lille lappedykker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Skarv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Knopsvane	265	178	309	372	292	431	631	479	586	416	643	614	501	660	856	893	524	557	138	398
Grågås	2	4	11	2	3	7	9	11	13	19	20	12	11	20	21	18	27	28	47	23
Gråand	10	14	14	10	20	26	40	42	28	38	49	50	54	54	58	39	51	77	67	56
Knarand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	9	1	1
Spidsand	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	3	1	1	3	0	2	7	5	1
Pibeand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	0	0	0	0	0	4	4
Krikand	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5	5	3	4	1	0	0	0	0	2
Atlingand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	1	0	0	0	0	0	1
Skeand	1	1	0	0	0	0	0	1	4	8	11	31	8	24	7	5	17	16	14	9
Gravand	11	11	14	8	6	14	9	4	7	5	6	5	7	9	5	4	2	4	4	18
Troldand	0	1	0	3	1	18	10	12	13	10	12	18	16	13	20	7	17	24	33	31
Taffeland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
Ederfugl	0	0	0	0	0	1	1	3	1	2	5	15	2	15	27	6	28	28	27	68
Toppet skallesluger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rørhøg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	0	1	0	0
Rørhøne	0	0	1	1	0	1	5	2	1	4	1	5	4	3	3	0	0	6	3	2
Blishøne	1	0	3	2	8	26	40	14	19	22	28	43	35	46	34	42	28	41	40	30
Strandskade	89	71	102	97	120	116	147	167	130	108	125	147	152	136	129	146	141	191	142	148
Vibe	24	15	38	20	47	34	118	62	53	48	86	59	49	55	32	38	28	44	26	10
Stor præstekrave	8	18	19	22	24	17	16	17	15	9	8	17	16	18	14	19	19	17	16	14
Dobbeltbekkasin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bilag 1 – Roskilde Fjord	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Rødben	22	27	29	32	36	29	70	70	63	51	73	68	40	32	32	11	28	32	23	20
Alm. Ryle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0
Klyde	41	80	82	80	122	92	135	126	96	102	130	102	104	137	104	87	116	104	93	101
Sorthovedet måge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svartbag	0	1	1	3	3	6	7	4	5	7	7	6	10	15	12	10	14	22	23	28
Sildemåge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sølvmåge	510	597	716	888	894	751	760	909	791	847	925	835	786	874	952	1173	1184	1227	1175	1428
Stormmåge	865	1026	1095	1609	1387	1317	1491	1787	1770	1600	1811	1630	1359	1172	1759	1731	2164	2023	2277	2384
Hættemåge	6491	6696	6910	8303	10517	14767	13982	14957	16544	15203	13866	7767	6906	5991	5885	6589	7762	6945	7042	6857
Rovterne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Splitterne	3	3	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Fjordterne	160	235	224	318	371	331	324	401	423	436	496	433	354	382	344	378	363	324	213	250
Havterne	113	145	170	157	180	177	215	193	293	232	208	238	213	178	226	218	301	306	259	321
Dværgterne	25	6	4	15	9	15	17	20	20	28	25	24	20	24	23	23	11	15	13	10
Sum	8641	9129	9743	11944	14045	18189	18034	19283	20883	19206	18548	12141	10665	9871	10558	11448	12840	12072	11692	12239

Bilag 1 – Roskilde Fjord	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Toppet lappedykker	9	11	6	10	12	25	23	25	31	12	17	17	17	15	12	6	9	10	9	9	8
Gråstrubet lappedykker	13	10	7	5	9	0	0	0	0	12	15	4	4	6	3	3	7	6	3	6	1
Lille lappedykker	4	5	3	3	2	0	0	0	0	0	2	3	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Skarv	0	0	0	0	0	1	4	1	4	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Knopsvane	552	503	478	454	391	534	420	475	364	210	269	385	254	227	259	333	190	146	126	115	163
Grågås	51	44	45	71	51	58	37	63	76	27	34	44	72	57	44	52	32	44	17	44	45
Gråand	60	64	101	88	61	0	0	0	0	63	52	40	41	56	62	59	44	46	26	33	55
Knarand	1	1	4	2	2	0	0	0	0	12	15	13	14	15	10	8	17	7	7	14	10
Spidsand	2	1	3	4	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pibeand	6	4	4	4	2	0	0	0	0	2	3	2	5	6	0	2	3	0	0	0	0
Krikand	2	0	5	3	3	0	0	0	0	1	3	2	0	1	0	0	1	0	2	0	0
Atlingand	1	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
Skeand	9	7	12	9	7	0	0	0	0	1	5	3	12	26	12	12	21	10	0	15	8
Gravand	6	7	2	3	1	0	0	0	0	64	102	87	82	80	109	95	79	83	58	67	120
Troldand	31	28	21	34	40	0	0	0	0	40	29	27	31	44	28	41	44	32	30	38	25
Taffeland	0	1	0	2	0	0	0	0	0	4	7	1	2	0	4	0	5	0	2	4	5
Ederfugl	94	100	107	175	150	175	259	511	289	530	525	375	472	390	510	642	760	818	652	778	1167
Toppet skallesluger	0	0	120	131	129	0	0	0	0	57	50	67	44	73	29	57	50	64	76	60	77
Rørhøg	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0
Rørhøne	3	3	3	4	3	0	0	0	0	3	7	4	2	1	0	1	2	2	3	2	0
Blishøne	29	29	25	37	23	0	0	0	0	41	21	37	21	16	20	8	9	15	11	15	20
Strandskade	130	118	131	107	96	95	76	98	113	98	97	91	94	78	74	83	87	84	84	70	83
Vibe	10	4	21	14	15	12	10	17	10	16	13	15	15	21	30	15	14	15	22	13	18
Stor præstekrave	15	13	19	7	9	9	7	8	8	7	4	1	3	5	1	3	0	0	0	0	4
Dobbeltbekkasin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rødben	18	11	21	19	12	13	13	12	14	10	14	11	12	14	18	10	7	10	11	8	14
Alm. Ryle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

Bilag 1 – Roskilde Fjord	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Klyde	78	54	70	85	104	60	31	74	64	32	40	17	59	51	49	47	32	32	34	71	62
Sorthovedet måge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0
Svartbag	32	28	38	29	35	35	30	45	36	38	42	28	35	34	29	40	38	38	31	32	34
Sildemåge	1	2	4	4	3	5	4	4	4	7	5	2	5	6	6	2	4	5	8	4	2
Sølvmåge	1285	1277	657	1356	1731	1883	1676	1864	1620	1845	2154	1016	2248	2387	1761	2325	1565	1445	1505	1710	1852
Stormmåge	2378	2222	1722	1633	2356	1972	790	1680	1463	1466	1116	647	726	503	457	564	535	411	458	334	288
Hættemåge	6116	4706	4871	4877	3549	2367	901	666	621	597	595	87	180	357	363	212	359	265	298	260	90
Rovterne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0
Splitterne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fjordterne	247	185	140	125	132	175	78	127	127	105	50	26	47	73	24	61	41	20	26	31	31
Havterne	313	243	197	119	227	140	45	127	102	126	88	106	76	76	114	95	58	30	40	28	71
Dværgterne	8	11	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	11505	9694	8841	9417	9156	7559	4404	5797	4946	5427	5375	3159	4578	4621	4030	4777	4016	3639	3540	3764	4253

Bilag 1 – Roskilde Fjord	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toppet lappedykker	4	14	7	7	6	6	8
Gråstrubet lappedykker	0	0	0	0	0	0	0
Lille lappedykker	0	0	0	0	0	0	0
Skarv	0	0	0	1	0	0	0
Knopsvane	129	164	111	138	216	158	180
Grågås	22	25	40	11	16	24	18
Gråand	71	47	44	47	44	24	49
Knarand	14	8	14	15	7	14	12
Spidsand	1	1	0	1	0	1	0
Pibeand	0	0	0	0	0	0	0
Krikand	0	0	0	0	0	0	0
Atlingand	1	0	0	0	0	1	0
Skeand	12	14	9	15	8	14	6
Gravand	88	50	32	29	17	11	18
Troldand	20	8	27	29	21	12	13
Taffeland	5	7	1	4	2	1	0
Ederfugl	823	876	812	645	1.185	879	688
Toppet skallesluger	79	83	62	0	86	55	47
Rørhøg	0	0	0	0	0	0	0
Rørhøne	2	1	3	0	4	2	3
Blishøne	22	18	12	11	7	7	11
Strandskade	74	70	94	79	83	92	91
Vibe	35	63	51	39	45	49	45
Stor præstekrave	4	12	14	5	9	13	13
Dobbeltbekkasin	0	0	0	0	0	0	0
Rødben	28	41	36	42	51	42	37
Alm. Ryle	0	0	0	1	0	0	0
Klyde	94	100	91	69	74	107	110
Sorthovedet måge	0	0	0	0	0	0	0

Bilag 1 – Roskilde Fjord	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Svartbag	31	26	25	20	23	31	30
Sildemåge	5	3	6	7	5	4	5
Sølvmåge	1766	1914	1930	2031	1.081	1.344	1.050
Stormmåge	355	324	207	259	178	274	165
Hættemåge	247	116	110	140	425	125	315
Rovterne	0	0	1	0	0	1	1
Splitterne	0	0	0	0	0	0	0
Fjordterne	41	8	35	32	48	57	98
Havterne	43	13	33	23	61	66	31
Dværgterne	0	0	0	0	0	0	0
Sum	4.016	4.006	3.807	3.700	3.702	3.414	3.044

Bilag 2: Bestandsudvikling (ynglepar) ved Selsø Sø 1970-2025. Udpegningsarter er vist med **fed** skrift. Bemærk, at der ikke er data fra 2006. De viste tal er summen af mulige + sandsynlige + sikre ynglepar, dvs. det højest mulige. - = Ikke optalt. Udpegningsarter er vist med **fed** skrift.

Bilag 2 – Selsø Sø	1970	1980	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Lille lappedykker	0	1	0	0	0	0	6	2	1	1	1	2	2	1	0	2	0	2	0
Toppet Lappedykker	15	30	30	25	25	35	20	25	25	20	20	15	15	20	19	10	25	20	15
Gråstrubet lappedykker	3	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Sorthalset lappedykker	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Skarv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Knopsvane	10	25	21	10	12	15	15	15	15	17	13	15	6	9	9	15	16	17	12
Grågås	25	30	32	25	35	30	30	21	12	15	17	16	14	8	10	20	23	20	25
Gravand	1	3	2	2	3	2	5	1	1	4	?	1	1	2	2	2	2	2	2
Knarand	0	2	0	0	0	1	1	?	1	1	0	1	1	1	2	1	3	3	3
Krikand	0	0	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gråand	10	10	10	10	17	15	15	15	13	15	16	13	14	16	13	15	17	15	20
Atlingand	1	2	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	3	3	2
Skeand	1	4	5	6	4	4	3	4	4	5	5	2	4	4	5	5	7	7	4
Taffeland	2	10	5	6	4	4	5	5	5	1	6	4	3	3	2	4	4	6	6
Troldand	1	10	5	5	5	5	5	5	3	4	2	2	2	3	5	4	4	12	10
Toppet skallesluger	1	3	2	1	2	2	2	1	?	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rørhøg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vandrikse	0	2	0	1	1	2	4	2	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0
Rørhøne	10	5	4	5	5	5	7	5	4	6	6	3	4	2	1	2	0	2	2
Blishøne	35	30	10	12	25	35	30	25	20	20	15	15	15	15	15	20	20	20	20
Strandskade	0	0	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Klyde	0	2	1	12	4	2	2	2	0	0	0	0	0	20	54	55	66	60	50
Lille præstekrave	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
St. præstekrave	0	2	2	3	2	1	1	1	1	1	1	1	0	2	2	2	3	2	2
Vibe	0	20	5	3	7	5	2	2	3	4	6	4	3	4	4	5	4	6	5

Bilag 2 – Selsø Sø	1970	1980	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Dobbeltbekkasin	2	5	6	6	10	10	8	7	5	3	6	5	4	3	4	4	4	3	4
Rødben	1	10	7	7	4	4	6	5	5	3	3	3	2	4	4	3	3	4	4
Sorthovedet måge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hættemåge	4500	6730	4000	4200	5500	4500	1200	1100	800	600	725	600	440	400	305	352	310	342	320
Stormmåge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	1	6	2
Sølvmåge	0	0	2	3	3	3	2	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Svartbag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fjordterne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	10	13	6	5
Dværgterne	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
Engpiber	0	0	0	0	0	6	5	3	5	4	2	1	3	3	3	2	3	1	2
Gul vipstjert	0	0	0	0	0	0	4	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	4	4
Nattergal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	3	2	1
Bynkefugl	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Græshoppesanger	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Sivsanger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	5	0
Kærsanger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2	5
Rørsanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skægmejse	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0
Rørspurv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bilag 2 – Selsø Sø	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lille lappedykker	3	1	2		2	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1
Toppet Lappedykker	10	16	10		15	8	10	11	8	9	6	6	10	15	15	6	11	15	4	6	5	0	7
Gråstrubet lappedykker	3	0	4		0	0	3	4	3	3	3	5	5	5	7	3	5	7	6	1	2	1	1
Sorthalset lappedykker	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	2	0	1	1	0	1	0	0	1
Skarv	0	0	40	153	177	145	121	220	188	305	269	276	310	182	328	350	320	310	295	280	315	285	300
Knopsvane	15	16	22		14	10	15	15	10	10	13	13	10	14	15	12	10	8	15	24	22	23	12
Grågåås	40	34	55		55	28	55	51	47	57	42	40	22	52	58	35	30	25	25	40	38	52	32
Gravand	5	2	1		1	4	2	1	1	1	1	5	4	3	4	1	2	3	2	5	3	3	1
Knarand	10	5	8		20	9	3	4	10	9	4	6	8	6	9	10	12	8	5	5	4	11	5
Krikand	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gråand	25	22	26		20	15	8	10	10	15	15	15	15	18	12	16	15	15	9	12	10	12	11
Atlingand	4	4	4		2	1	4	1	5	3	1	3	2	2	1	0	1	1	0	0	1	0	1
Skeand	10	5	7		15	5	7	8	10	10	4	6	5	6	8	10	10	13	4	2	4	0	6
Taffeland	6	5	5		?	0	4	2	5	5	2	4	3	3	2	5	5	6	2	7	6	3	3
Troldand	15	9	20		?	0	10	7	5	5	13	3	3	13	9	5	5	7	4	10	10	11	3
Toppet skallesluger	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rørhøg	1	1	0		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Vandrikse	1	1	0		0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1
Rørhøne	3	1	1		?	1	0	2	0	0	0	1	2	2	2	0	3	5	1	2	1	0	1
Blishøne	25	20	20		40	30	15	15	15	20	15	20	20	20	10	15	15	20	8	14	12	6	10
Strandskade	2	1	2		1	2	2	2	2	2	1	2	2	3	2	3	3	3	2	0	2	6	2
Klyde	65	63	80	2	85	56	31	0	0	7	21	20	12	21	11	0	3	0	20	38	36	47	3
Lille præstekrave	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	2	2	1
St. præstekrave	3	2	2		1	0	2	0	0	2	2	3	1	2	2	1	1	2	2	0	2	1	2
Vibe	7	3	5		4	7	8	4	3	11	8	6	8	9	7	6	5	6	4	11	7	11	3
Dobbeltbekkasin	4	4	2		0	0	0	2	2	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1

Bilag 2 – Selsø Sø	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rødben	2	4	3		2	1	6	3	3	2	2	4	4	5	2	3	3	3	1	2	0	2	2
Sorthovedet måge	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Hættemåge	600	480	1040		1400	1300	1000	800	1200	950	925	725	600	700	300	500	500	550	280	210	350	260	150
Stormmåge	5	4	4		5	5	2	4	1	2	2	2	1	7	7	4	3	2	0	0	0	2	1
Sølvmåge	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	3	0	0	0	0	0
Svartbag	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0
Fjordterne	15	8	6	0	8	4	15	0	5	24	14	25	11	11	16	0	0	0	8	18	12	10	5
Dværgterne	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Engpiber	0	3	2		1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Gul vipstjert	3	3	4		1	1	3	3	2	1	1	2	3	3	2	2	2	2	1	1	3	2	1
Nattergal	2	2	2		0	3	1	1	2	2	2	2	3	2	1	2	2	3	3	6	5	2	5
Bynkefugl	0	0	0		0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Græshoppesanger	1	0	1		0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	1	1	2	0	1	0	0	1
Sivsanger	1	4	1		3	6	2	4	9	9	8	13	14	14	13	14	13	10	8	7	7	8	9
Kærsanger	3	3	1		3	3	1	2	5	1	4	3	3	3	2	3	3	3	2	2	3	6	5
Rørsanger													5	8	8	5	7	5	4	11	12	4	5
Skægmejse	0	0	0		0	0	0	0	0	0		1	1	0	2	0	1	1	0	1	1	0	1
Rørspurv								5	10	5	3	5	8	7	8	5	7	8	5	6	6	5	5